

W

oordenlijst

Voor

Video

Filmische

Fotografische

Audio

En

Computer

Aspecten

Woordenlijst

Artikelen over video, filmen, fotografie, audio en computers staan vol van het jargon. Sterker nog ze brengen het jargon voort. De meeste bladen zijn dan ook alleen voor ingewijden goed leesbaar. Ook de terminologieën zijn voor de meesten nauwelijks begrijpbaar.

Binnen het filmen en ook videofilmen wordt er een diversiteit aan woorden gebruikt hierdoor is er behoefte aan een overzicht met de betekenis van de gebruikte termen en afkortingen.

Mochten er nog woorden of afkortingen ontbreken die wel bij anderen bekend zijn laat me dat weten dan vul ik die aan.

In de bijlagen ga ik op bepaalde onderwerpen wat dieper in, ook heb ik een lijst met nuttige websites en boeken toegevoegd.

De lijst zal ooit eens compleet zijn.

1080i	Het getal 1080 heeft betrekking op de verticale resolutie van 1080 lijnen, terwijl de letter i voor interlace- of niet-progressieve scan staat. 1080i wordt beschouwd als een HDTV-videomodus en wordt vaak gebruikt om een groep videostandaarden te beschrijven.
12-bits/32-kHz audio	Het geluid wordt opgenomen op 6 audiosectoren (= 1/2 frame, 1 stereokanaal). Met een samplefrequentie van 32-kHz hebt u een frequentiebereik van ongeveer 16 kHz voor het afspelen. De 12-bits modus wordt voornamelijk gebruikt voor audio invoegen en audio dubbing; extra stereotracks, bijv. muziek of spraak, kunnen worden toegevoegd aan de zes oorspronkelijke audiosectoren. Totaal 2 stereokanalen (beide met een frequentiebereik van 16 kHz voor het afspelen).
12-bits/32-kHz audiostand (2x stereo)	Hiermee hebt je naast audio invoegen ook de beschikking over audio dubbing. Gewoonlijk wordt het eerste stereokanaal gebruikt voor het oorspronkelijke geluid dat bij de videosignalen hoort. Het tweede stereokanaal wordt gebruikt voor audio dubbing van achtergrondmuziek, commentaar of andere geluidseffecten.
16-bits/48-kHz audiostand (1x stereo)	Hoogwaardig geluid met DAT- of CD-kwaliteit wordt opgenomen en afgespeeld. Dit 16-bits/48-kHz stereo audiosignaal wordt gelijktijdig met de videosignalen opgenomen; de hoge geluidskwaliteit is geschikt voor het opnemen van muziekprogramma's.
24p True Cinema	In deze modus kunt u films zien die zijn bedoeld voor het grote scherm met 24 frames per seconde. Tot nu toe speelden films thuis altijd sneller af dan in de bioscoop. Wanneer een film op TV wordt uitgezonden of op DVD wordt verkocht, moet die van tevoren altijd worden aangepast, zodat de film compatibel is met de PAL-indeling. Films worden namelijk opgenomen met een snelheid van 24 frames per seconde, terwijl een standaardtelevisie films afspeelt met een snelheid van 25 frames per seconde.
576i	576i heeft betrekking op het aantal horizontale geïnterlinieerde beeldlijnen dat door een standaarddefinitie-uitvoerapparaat (bijv. een TV) wordt gebruikt
720pi	720p heeft betrekking op het aantal horizontale progressieve lijnen dat voor sommige High Definition-apparaten wordt gebruikt

A

AACS	<u>A</u> dvanced <u>A</u> ccess <u>C</u> ontent System is een kopieer beveiliging voor Blue-ray en AOD (HD-DVD) schijven.
AC	<u>A</u> lternating <u>C</u> urrent engelse benaming voor wisselspanning. Nederland heeft als energienet een wisselspanning van 230 V bij een netfrequentie van 50 Hertz.
AC-3	<u>A</u> udio <u>C</u> oding layer 3. De codering die gebruikt wordt om Dolby Digital geluid op (koop) DVD's te zetten. Vrijwel alle DVD spelers ondersteunen deze codering.
Access time	Toegangstijd die nodig is om gegevens van en naar een opslagmedium te schrijven of te lezen.
Achtergrond verlichtings compensatie	Met conventionele camcorders lijken onderwerpen op silhouetten als ze van achteren sterk worden belicht. Alle handycammodellen hebben achtergrondverlichtingscompensatie waardoor dit niet gebeurt, en onderwerpen duidelijk te zien zijn.
A-B roll editing	Het monteren van video met twee afspelende recorders (A en B) en één opnemende recorder. De uitdrukking komt oorspronkelijk uit de filmwereld.
AD - DA omzetter	Analoog - digitaal omzetter (converter) is een stukje elektronica dat het analoge signaal omzet in enen en nullen. Een DA omzetter doet het omgekeerde. Wordt ook beschreven als A/D converter.
ActiveMovie	Software-interface van Microsoft voor het bedienen van multimedia-apparatuur onder Windows. DirectShow, DirectMedia
Achtergrondlicht	Het gebruiken van een lichtbron, natuurlijk of kunstmatig, achter het onderwerp om een silhouet of lichte rand te krijgen.
AE	Automatic Exposure (Automatische belichting). Een instelling die op heel veel camcorders voorkomt, waarbij alle instellingen automatisch gereed zijn voor gebruik.
ADPCM	<u>A</u> daptive <u>D</u> elta <u>P</u> ulse <u>C</u> ode <u>M</u> odulation. Dit is een methode voor het opslaan van audio-informatie in een digitaal formaat en is een coderings- en compressiemethode zoals deze wordt gebruikt bij CD-I- en <i>CD-ROM</i> -producties.
ADR	<u>A</u> utomatic <u>D</u> ialogue <u>R</u> eplacement of <u>A</u> dditional <u>D</u> ialogue <u>R</u> ecording, nasynchronisatie.
Adres	Alle geheugenposities in de computer zijn genummerd (geadresseerd.) Met behulp van deze adressen kan iedere geheugenplaats worden aangesproken.

Enkele adressen zijn gereserveerd voor bepaalde hardwarecomponenten en mogen niet meer worden gebruikt. Wanneer twee componenten hetzelfde adres gebruiken, dan is er sprake van een adresconflict.

Afbeelding	Een beeld is een reproductie of een afbeelding van iets. Deze term wordt vaak voor gedigitaliseerde afbeeldingen gebruikt die uit pixels bestaan en op een computerscherm kunnen worden weergegeven en met software kunnen worden bewerkt.
Afgesloten GOP	Zie GOP
Afstoppen	Lamplicht tegenhouden.
Afzonderlijk beeld	Een afzonderlijk beeld is onderdeel van een serie of sequentie. Wanneer deze serie met voldoende snelheid wordt bekeken, ontstaat een "bewegend beeld.
AGC	<u>A</u> uto <u>G</u> ain <u>C</u> ontrol, beelversterker
Alfa kanaal	Dit is het transparante kanaal in het kleuren schema van video. Het Alfa kanaal kan aan elke kleur toegewezen worden. Alleen die kleur is dan transparant en laat het beeld zien dat daaronder ligt.
Algoritme	De wiskundige beschrijvingen waarmee lijnen en bogen (waaruit bijvoorbeeld letters en cijfers zijn opgebouwd) worden vastgelegd.
Aliasing	De onnauwkeurigheid bij digitale afbeeldingen, waardoor een trapeffect ontstaan bij rondingen en schuine lijnen. <u>Anti-Aliasing</u> is een methode om dit effect te compenseren.
Ampex	Amerikaanse firma die in 1956 de eerste commerciële videorecorder op de markt bracht. De Quadruplex recorder kostte ongeveer 180.000 Euro en werkte met 2 inch (51mm) brede band.
Analoog	Een analoog (beeld of geluid) signaal heeft grafisch gezien een sinusvorm. De groei in een oude grammofoonplaat is zo'n golfvorm. Ouderwets audio of video, waarbij het signaal in de zelfde golfvorm wordt opgeslagen als waarmee het ook naar de speakers of de beeldbuis gaat. Analoog ondergaat kwaliteitsverlies bij kopieëren of uitzenden in vergelijk tot digitaal.
Anamorfoot	Een voorzetlens voor de camera die het beeld in horizontale richting uitrekt tot, bijvoorbeeld, breedbeeld. Daarmee wordt de volledige resolutie van de beeldchip gebruikt.
Anamorphic	Horizontaal "ingedrukt" beeld, dat bij de projectie of bij vertoning op een tv weer uitgerekt wordt. Op deze manier kan een film widescreen toch opgeslagen worden op een drager (VHS band of DVD) die eigenlijk geen widescreen aankan.
Anamorf breedbeeld	Anamorf breedbeeld is een manier om video in breedbeeld-formaat zonder horizontale zwarte balken op een medium (zoals een dvd) op te slaan. Op deze manier kan de gehele resolutie gebruikt worden voor het eigenlijke beeld, resulterend in een betere beeldkwaliteit. Als een breedbeeldvideo op een niet-anamorfe manier op een medium wordt opgeslagen, wordt een deel van de beschikbare resolutie gebruikt voor zwarte balken (letterbox). Aangezien een breedbeeldtelevisie deze zwarte balken verbergt, is daardoor een deel van de resolutie (of ook in sommige gevallen: de ondertiteling)

verloren.

De term *anamorf breedbeeld* wordt dikwijls ten onrechte gebruikt als synoniem voor de 2.39:1 (de SMPTE-standaard beeldverhouding (soms aangegeven met 2,35:1). De term *anamorf* heeft echter niets te maken met de beeldverhouding, een anamorfe dvd kan evengoed de 16:9 beeldverhouding hebben.

verhoudingen

12:9 Optisch Anamorf is een breedbeeldverhouding (links & rechts) ingedeukt tot 12:9.

Als een breedbeeld beeld 12:9 Optisch Anamorf op een digitaal medium wordt opgeslagen, kan de beschikbare resolutie naar de correcte breedbeeldverhouding worden:

"geplet" (boven & onder) [4:3 Letterbox - betere beeldkwaliteit]

- "uitgedeukt" (links & rechts) [16:9 Full Frame/16:9 Letterbox - betere beeldkwaliteit]

4:3 Electronisch Anamorf is een breedbeeldverhouding (boven & onder) uitgerekt tot 4:3.

Als een breedbeeld beeld 4:3 Electronisch Anamorf op een digitaal medium wordt opgeslagen, kan de beschikbare resolutie naar de correcte breedbeeldverhouding worden:

- "geplet" (boven & onder) [4:3 Letterbox - betere beeldkwaliteit]
- "uitgerekt" (links & rechts) [16:9 Full Frame/16:9 Letterbox - slechtere beeldkwaliteit]

Antagonist

Persoon, ding, plek, gegeven dat de protagonist dwarszit in het bereiken van het doel.

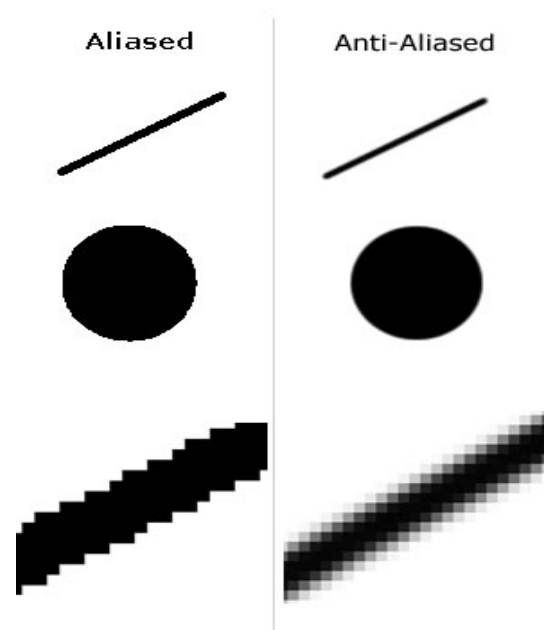
Anti-aliasing

Anti-aliasing (soms ook anti-kartelvorming genoemd) is een techniek die wordt toegepast in diverse computer-programma's (met name grafische) om het zogenaamde karteffect dat voorkomt bij het tekenen van figuren en tekst op het computerscherm. Als je namelijk een schuine lijn of ander afgerond figuur zou tekenen op een computerscherm, dan wordt deze lijn afgebeeld met vierkante pixels. Hieronder krijg je een trappetjes-effect (zie tekening rechts). De oplossing is om de pixels rond de rand van een afgerond figuur iets te vervagen, zodat het karteffect minder opvalt.

Subpixels

Omdat van een LCD-scherm de fysieke volgorde van sub-pixels bekend is (rood, groen en blauw) kan hiermee rekening gehouden worden. Moet dan een schuine lijn worden getekend, dan wordt een sub-pixel uit een naburige pixel ook opgelicht. Het menselijk oog kan de individuele sub-pixels niet onderscheiden en zal dus niet merken dat een schuine lijn die zwart is plaatselijk bestaat uit rode, blauwe of groene pixels. Deze techniek is ontworpen voor LCD-schermen. Door anti-aliasing toe te passen bij LCD-schermen worden de letters normaal gesproken iets vetter en donkerder. Ook wordt het contrast iets hoger. Of lezen van het scherm hierdoor aangener wordt hangt vooral van je smaak af.

In Windows (XP) is in te stellen dat alle letters in alle programma's met anti-kartelvorming met subpixels worden weergegeven. Deze techniek heet in Windows ClearType. In X11 wordt deze techniek subpixel rendering genoemd.

AOD	Advanced Optical Disk. Een versie van DVD met hoge opslag capaciteit die werkt met een blauwe laser. Gepromoot door Toshiba en NEC. Werkt met MPEG-4 compressie. Zie ook: Blu Ray Disk.
Art director	Persoon verantwoordelijk voor de aankleding van de film, met name décor, set dressing, kostuums, meubels en props.
Aspect ratio	De verhouding horizontaal / verticaal van bijvoorbeeld een videobeeld. De aspect ratio van DV (zie DV) = 720 x 576 pixels. Het kan ook weergegeven worden in een verhoudingsgetal. Bijvoorbeeld 4:3.
Authoring	Bijvoorbeeld: het aanbrengen van een menu voor een film op een DVD. Dit gebeurt vrijwel altijd in een computer, en daar is speciale software voor nodig.
Audio-dub	Toevoegen van extra geluid in een reeds gemonteerde film. Ook het vervangen van bestaand livegeluid door ander geluid.
AVC	<u>A</u> dvanced <u>V</u> ideo <u>C</u> oding standard is de basis codering van MPEG-4.
AVCHD	AVCHD (Audio Video Compression for HD) is een indeling voor het opnemen van High Definition-films. Hiermee kunnen High Definition-opnamen worden gemaakt op een grote verscheidenheid aan media waaronder 8-cm DVD-discs en op de harde schijf
AVD	<u>A</u> dvanced <u>V</u> ersatile <u>D</u> isc is de Chinese versie van de Blu-ray Disc.
AVI	<u>A</u> udio <u>V</u> ideo <u>I</u> nterleaved. Een manier van digitale opslag van beeld (en geluid), die veel toegepast wordt in computers.
Azimut	Hoek van de kop ten opzichte van de band. Bij analoge cassetterecorders bedraagt deze 90 graden.

Basiskleuren	De kleuren die de basis vormen van het RGB-kleurenmodel: rood, groen en blauw. Het is mogelijk om de meeste andere kleuren met behulp van deze basiskleuren op een computerscherm weer te geven.
Batch Capture	Voor het capturen van video in de PC wordt een lijst gemaakt met in- en uitpunten van alle shots. Het capture programma is daarna in staat om automatisch alle shots in de PC te laden. Dit kan alleen met opnamebanden die voorzien zijn van tijdcode, zoals Digital Video.
Batchopname	Zie Batch Capture; Het gaat hierbij om een geautomatiseerd proces waarbij voor lokalisering en heropname van bepaalde clips van een videoband een montagelijst voor de bewerking (<i>Beslissingslijst bewerken</i>) wordt gemaakt en gebruikt. Doorgaans worden de betreffende clips daarbij met een – in vergelijking tot de ontstaansnelheid van de oorspronkelijke clip – met een hogere gegevensnelheid opgenomen.
Batchlist	Batchen is het herhaaldelijk uitvoeren van een computeropdracht op verschillende bestanden. Zo kun je een batch-lijst maken van video die opgenomen met worden van een videoband of je wil dat een programma dat het kan een aantal bestanden omzet naar een andere indeling.
Beeld	Een afzonderlijk beeld in een video- of animatiesequentie. Bij gebruik van NTSC- of PAL-resolutie bestaat één beeld uit twee halve beelden. NTSC, PAL, beeld, resolutie
Beeldcompressie	Methode voor de beperking van de hoeveelheid gegevens die voor de opslag van een digitale afbeelding of video nodig zijn.
Beeldgrootte	De maximale grootte voor het weergeven van beelddata in een video of een bewegende sequentie. Wanneer een voor de sequentie bedoeld beeld de beeldgrootte overstijgt, moet het worden getrimd of geschaald om het passend te maken.
Beeldpunt	De kleinste eenheid of stip (ook wel 'pixel' genoemd) op een scherm of op een printer waarvan de kleur of helderheid digitaal kan worden vastgelegd. Een beeldscherm heeft gewoonlijk een resolutie van 72 beeldpunten per inch, terwijl een laserprinter een resolutie van 300 tot 600 beeldpunten (of punten) per inch heeft. Elke beeldpunt heeft een bepaalde kleur, die bepaald wordt door de hoeveelheid groen, rood en blauw (RGB) in de pixel.
Beeldsnelheid	De beeldsnelheid of herhalingsfrequentie definieert hoeveel afzonderlijke beelden van een videosequentie er per seconde worden afgespeeld. De herhalingsfrequentie voor een NTSC-video is 30 beelden per seconde. De herhalingsfrequentie voor een PAL-video is 25 beelden per seconde.
Beeldverhouding	Beeldverhouding (ook wel Aspect Ratio (A.R.)) is in de audiovisuele techniek de verhouding tussen breedte en hoogte van een beeld. Een traditioneel televisiebeeld heeft een aspect ratio van 4:3 (4 eenheden in breedte, 3 eenheden in hoogte). Breedbeeldtelevisietoestellen hebben een aspect ratio van 16:9 (16 eenheden in breedte, 9 eenheden in hoogte). De Amerikaanse 4:3-standaard (NTSC [full]) is 640 pixels in breedte en 480 pixels in lengte. De Europese 4:3-standaards (Full PAL/SECAM [full]) is 768 pixels in breedte en 576 pixels in lengte.

Veel gebruikte aspect ratio's

Televisieformaten

- 4:3 (traditionele televisie)
- 16:9 (breedbeeldtelevisie)

Filmformaten

- 16:9
- 2,35:1 (47:20)
- 1,85:1 (37:20)

Vergelijkingen

Het vergelijken van twee verschillende aspect ratio's is vrij lastig. Indien ze dezelfde diagonaal hebben, heeft het 4:3 scherm een groter oppervlak. Voor CRT-technologie is een aspect ratio die meer in de buurt komt van een vierkant goedkoper om te maken. Hetzelfde geldt voor projectors en andere optische apparaten, zoals camera's. Voor LCD- en plasmaschermen zijn de kosten echter meer verbonden aan het oppervlak.

Beeldverschuiving	zie <u>Parallax</u> .
Beginmarkering / Eindmarkering	Bij videobewerking verwijzen deze markeringen naar de begin- en eindtijdcodes die het aantal clips aanduidt dat in een project wordt opgenomen.
Bestandsformaat	De organisatie van informatie binnen een computerbestand zoals van een beeldbewerkingsprogramma of een tekstverwerker. Het formaat van een bestand wordt gewoonlijk aangeduid door de "extensie" (zoals doc, <u>avi</u> of wmf).
Bijsnijden	Hierbij wordt bepaald welk deel van een afbeelding wordt weergegeven.
BIOS	Basic Input Output System. Aantal basale in- en uitvoeropdrachten die in een ☐ ROM, PROM of EPROM zijn opgeslagen. Essentiële taak van de BIOS is het aansturen van de in- en uitvoer. Na de systeemstart voert de ROM-BIOS enkele tests uit ☐ installatie, ☐ parallele poort, IRQ, I/O.
Bit	Binary Digit. Kleinste informatie-eenheid van een computer. Bits worden o.a. gebruikt voor het opslaan van kleurwaarden en pixels in een afbeelding. Hoe meer bits voor elke ☐ pixel worden gebruikt, hoe groter het aantal beschikbare kleuren. Voorbeeld: = 1-bit: elke pixel is of zwart of wit. = 4-bit: 16 kleuren of grijstinten mogelijk. = 8-bit: 256 kleuren of grijstinten mogelijk. = 16-bit: 65.536 kleuren mogelijk. = 24-bit: ongeveer 16,7 miljoen kleuren mogelijk.
Bitdiepte	Het aantal bits kleurgegevens voor elke pixel van een digitaalbeeld. Een kwaliteitsopname heeft voor elk van de rode, blauwe en groene kanalen 8-bits nodig, wat een bitdiepte van 24 heeft.
Bitmap	Een beeld bestaat uit een verzameling <u>beeldpunten</u> of <u>pixels</u> die in regels worden geordend. ☐
Bitrate	Zie: <u>Datarate</u> .

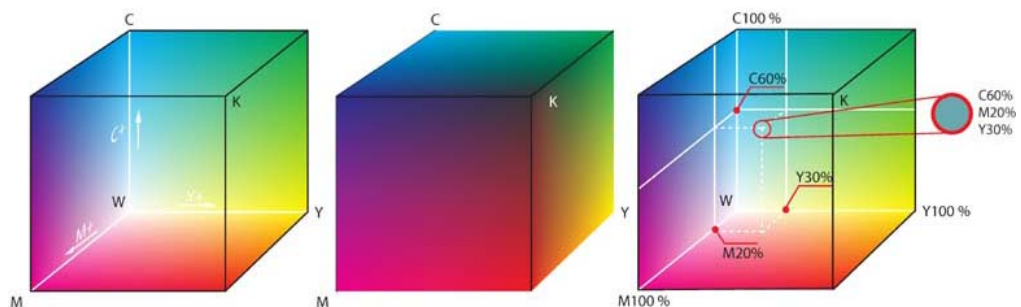
Blue Ray Disk	Nieuwe norm voor het opnemen van DVD. Capaciteit is 27 Gb. 13 uur video op een schijf met MPEG-2 compressie. Het systeem wordt ondersteund door Philips, Sony, Technics, Panasonic, Pioneer, LG, Samsung, Thomson, Hitachi en Sharp. Ook Blu-ray Disk (BD) genoemd. Zie ook AOD, AVD en EVD. (2008)
BlueTooth	Een draadloos communicatie systeem tussen elektronische apparaten. Werkt alleen op korte afstanden tot maximaal enkele tientallen meters.
Blur	Zie Gaussian Blur
BNC plug	Professionele plug met bajonetsluiting voor analoog of digitaal videosignaal. De plug wordt gebruikt in combinatie met een coaxkabel.
Boom	'Boom' is een Engels woord, spreek uit: boem. Het is een hengel met daaraan een microfoon die gebruikt wordt bij film- en video opnames.
Brandpuntsafstand	Dit is de afstand vanaf het middelpunt van een lens tot aan het vlak waar het beeld scherp is. Dit getal in mm staat meestal op het objectief aangegeven. Zoomlenzen hebben een variabele brandpuntsafstand.
Breakdown	Productionele analyse van een scenario.
Byte	Een byte is acht <i>bit</i> . Met een enkele byte kan precies een teken (letter, cijfer, enzovoort) worden weergegeven (zoals een letter of getal). 1024 bytes is 1 kilobyte (KB), 1024 kilobytes is 1 megabyte en 1024 megabyte is 1 gigabyte (GB).

Caddy	Minidisk schijfjes worden met doosje en al in de speler geschoven. Dat doosje heet een <u>caddy</u> . Sommige CD- en DVD-recorders vragen ook om schijven in een caddy.
Call sheet	Pagina waarop staat wie wanneer op de set moet zijn en waar ze aan moeten denken.
Camcorder	Een combinatie van de woorden Camera en Recorder, wat de moderne videocamera eigenlijk is. Vroeger waren het twee afzonderlijke apparaten.
Camjo	Een combinatie van de woorden Camera en journalist. Dat zijn journalisten van tv-programma's die er met een camera op uit worden gestuurd om reportages te maken. Dat doen ze dus geheel alleen.
Camerakraan	Een camerakraan, ook wel jib of crane genoemd, is een filmtechnische kraanconstructie, waarbij een filmcamera is gemonteerd aan een lange zwenkbare arm. De arm rust op een statief en heeft aan de ene kant een contragewicht en aan de andere kant een hotshot, een metalen beugel waar de camera op is vastgemaakt. Met een camerakraan kan men op lastig bereikbare plaatsen komen en daar opnames maken. Aangezien de camera op een hotshot is gemonteerd, kan de camera zelf ook 360° rond draaien.
Capture kaart	Een kaart voor in de computer waarmee videosignalen opgenomen kunnen worden op de harde schijf.
CAV	Constant Angular Velocity. Een leesmethode van een DVD schijf waarbij de leessnelheid toeneemt van binnen naar buiten op de schijf. De tijd voor één rondje blijft daarbij gelijk. Zie ook CLV.
CBR	Constante BitRate. Een DVD kan gebrand worden met een constante bitrate, zoals in DVD branders, of in Variabele BitRate (VBR) zoals op professioneel gemaakte DVD's vaak gebeurt.
CCD (beeldchip)	Charge Coupled Device is de beeldchip in een videocamera. De afmeting van een CCD wordt aangegeven met de diagonaal van het beeld in inches. Bijvoorbeeld: een CCD van ¼ inch = 6,35mm rond. De lichtgevoelige 'ogen' van een digitale camera of scanner. De ccd is een chip die is opgebouwd uit lichtgevoelige receptoren. Door het aanwezige kleurenfilter op de ccd-chip ontvangt elke receptor slechts één van de drie primaire kleuren rood, groen en blauw. De geregistreerde informatie wordt vervolgens omgezet naar een digitaal beeldbestand.
CD-R	Compact Disc Recordable. Eenmalig beschrijfbaar CD. Massale opslag van digitale data, zoals digitale video. CD-rom's kunnen alleen worden gelezen: ROM is een afkorting voor Read-Only Memory. (zie ook CD-RW).
CD-ROM	Zie CD-R
CD-RW	Compact Disc Re Writable. Meermalig beschrijfbaar CD. (zie ook CD-R)
Chroma key	Het vervangen van een egaal gekleurde achtergrond door een willekeurig ander beeld. Chroma Key is een techniek die vaak wordt gebruikt binnen de filmwereld. Hierbij wordt als eerst een onderwerp gefilmd tegen een groene of blauwe achtergrond. Op de computer kan vervolgens de groene of blauwe achtergrond doorschijnend worden gemaakt. Door daarna een tweede video-opname of foto op het tweede videospoor te plaatsen, lijkt het alsof het onderwerp in een heel andere omgeving staat, dan in werkelijkheid het geval is. Hierdoor kan de indruk gewekt worden dat iemand bijvoorbeeld vliegt.

- Clip De computerterm voor 'shot'
Elk willekeurige mediatype dat op een de venster Film Storyboard of een tijdsspoor wordt geplaatst, waaronder videobeelden, bewerkte videoscènes, audiobestanden en schijfmenu's.
- CLV Constant Linear Velocity. Een leesmethode van een DVD schijf waarbij de leessnelheid gelijk blijft van binnen naar buiten op de schijf. Zie ook CAV.
- CNE Cinema Net Europe is het eerste cinema netwerk ter wereld. Bioscopen die aangesloten zijn op dit netwerk krijgen de films elektronisch via kabel aangeleverd. Het is een Nederlands initiatief. De films worden via beamers vertoond.
- CMOS (beeldchip) Complimentary Metal Oxide Semiconductor is een opname chip in de eerste video camera's. Deze chips hadden nogal wat nadelen en werden later vervangen door de CCD chips. Tegenwoordig worden ze weer gebruikt doordat er nieuwe electronica en productie methoden zijn ontstaan die veel van de nadelen hebben ondervangen. Mede omwille van het lage stroomgebruik wordt CMOS-technologie gebruikt bij het fabriceren van beeldchips. Hierin is het de grootste concurrent van de CCD. Veel van de bewerkingen die bij een CCD achteraf nodig zijn worden in CMOS-chips op de chip zelf uitgevoerd, zoals versterking, ruisreductie en interpolatie. Waar bij een CCD de lading aan het eind van de hele reeks pixels omgezet wordt naar een voltage, gebeurt dit bij CMOS op elke pixel apart. In consumentenapparatuur, zeker waar een zo laag mogelijk stroomgebruik wenselijk is, worden steeds vaker CMOS-sensoren toegepast. Ze zijn ook veel goedkoper om te produceren en daarom worden ze ook steeds vaker in digitale spiegelreflexcamera's toegepast.
- CMYK (Cyaan, Magenta, Yellow, Key) is een systeem om met vier basiskleuren, inclusief zwart, een groot aantal kleuren te kunnen verkrijgen door subtractieve kleurmenging. Dit systeem wordt vooral gebruikt bij drukinkten.

C staat voor Cyaan, (bij additieve kleurmenging een combinatie van blauw en groen licht);
M staat voor Magenta, een combinatie van rood en blauw licht;
Y staat voor Yellow (geel), een combinatie van rood en groen licht;
K staat voor Key, zwart.

Bij meerkleurendruk betekent "Key plate" de drukplaat met de 'artistieke details', dat wil zeggen de lijnen en effecten (in tegenstelling tot kleur-vlakken). Deze details worden gewoonlijk in de donkerste kleur gedrukt, dus bij de vierkleurendruk CMYK in zwart. Bovendien: een 'B' voor Black zou verwarring kunnen geven met 'Blue' (blauw). De CMYK-code voor een kleur wordt weergegeven door het dekkingspercentage van de vier inkten die nodig is om die kleur te verkrijgen. Wanneer we de basiskleuren langs drie assen uitzetten, krijgen we de CMYK-kleurenkubus:

- Coax kabel Eén aderige kabel met een metalen mantel voor hoogfrequente signalen. De kabel is alleen

	geschikt voor het doel waarvoor hij gemaakt is. Bijvoorbeeld als antennekabel of als videokabel.
Codec	<p>Afkorting van <u>Compressie/Decompressie</u> voor het inpakken (compressie) en uitpakken (decompressie) van beeld- of geluiddata. Samentrekking van de twee woorden compressor/decompressor – een algoritme dat beeldgegevens comprimeert (inpakt) en decomprimeert (uitpakt). Een codec is een stuk soft- of hardware dat toelaat data te coderen/decoderen of te comprimeren/decomprimeren. Er bestaan codecs om bijvoorbeeld geluid of beeld te coderen in een handelbaar formaat met behoud van een zeker kwaliteitsniveau. Codecs worden toegepast voor datacompressie van bestanden. Ook worden codecs gebruikt bij het real-time versturen van audiogeluid over een ISDN-telefoonlijn. Dit wordt veel toegepast bij radio-interviews waarbij de te interviewen persoon niet fysiek aanwezig hoeft te zijn in de radiostudio.</p> <p>Hoe de codering precies te werk gaat hangt af van het doel en is vaak te vinden bij de beschrijving van de desbetreffende codec. Onder Windows is een codec vaak als bibliotheek (DLL) beschikbaar.</p>
CompactFlash	Verwijderbare geheugenkaart die veel opslagcapaciteit biedt (van 8 tot 1024 MB). Wordt gebruikt in alle high-end digitale camera's (vanaf 3000 euro). Er is ook een ultra-variant van de CompactFlash-kaart. Deze heeft een bijzonder snelle schrijf- en leestijd waardoor het mogelijk is om meerdere beelden per seconde te maken.
Compressie	Het verkleinen van data wordt comprimeren genoemd. Er zijn verschillende compressietechnieken. Bij sommige blijft alle beeldinformatie bewaard (tiff), terwijl andere een deel van de informatie negeren (jpeg), waardoor de beeldkwaliteit achteruitgaat. Dit wordt 'lossy' compressie genoemd.
Complementaire kleuren	Complementaire kleuren zijn de tegenhanger van basiskleuren. Complementaire kleuren vormen samen namelijk de kleur wit. Voorbeeld: de complementaire kleuren van rood, groen en blauw zijn cyaan, magenta en geel.
COM poort	Een seriële poort aan de achterkant van de computer voor het aansluiten van een modem, plotter, printer of een muis op het computersysteem.
Compact Flash card	Zie Memory Card.
Composite	Composite of samengestelde videosignalen bevatten een gescheiden luminantie- en chrominantiedeel; $\square$ VHS en 8 mm zijn videoformaten die in staat zijn samengestelde videosignalen op te nemen en weer te geven.
Composiet signaal	Het samengestelde video signaal waarin het zwart/wit beeld, de kleurinformatie en de stuursignalen zijn ondergebracht. Zie ook: Y/C signaal.
Compressie	<p>Vermindering van de digitale gegevens bij optekenen op een videoband. Bij DV is de compressie 5:1. Compressie wordt toegepast bij video, audio en plaatjes. Er zijn vele tientallen systemen van compressie.</p> <p>Methode voor het verkleinen van bestanden op een gegevensdrager. Er zijn twee soorten compressie: de ene <i>met</i> en de andere <i>zonder verlies</i>. Bestanden die met de methode zonder verlies worden gecomprimeerd, kunnen zonder dat het origineel wordt veranderd, weer worden hersteld. Bij de methode met verlies, worden tijdens de compressie data afgewezen, waardoor het bestand, nadat het opnieuw is geopend, er iets anders uitziet.</p>
Continuïteit	<p>Continuïteit in een speelfilm is datgene wat de illusie van een aaneengesloten, doorlopende gebeurtenis moet suggereren, ook al worden de verschillende delen van die gebeurtenis op verschillende tijdstippen en op verschillende plaatsen opgenomen.</p> <p>Voor een film worden scènes vaak niet in chronologische volgorde opgenomen, maar als aan</p>

het eind alles in elkaar wordt gemonteerd moet het wel een doorlopend geheel vormen. Om de continuïteit te bewaken moet daarom elke opname van elke scène goed gedocumenteerd worden, zodat bijvoorbeeld een personage dat in het verhaal een autoriteit maakt bij aankomst hetzelfde kapsel en kleding heeft als bij vertrek. Voor deze taak is vaak een speciale functionaris aangesteld.

Duidelijke fouten in de continuïteit zullen de geloofwaardigheid van het verhaal aantasten. Vrijwel alle films bevatten echter wel een of meer kleine fouten.

Als er bij de montage speciale aandacht aan de continuïteit wordt besteed noemt men dat wel continuïteitsmontage.

Continuïteitsprobleem	<p>Een continuïteitsprobleem treedt in films op wanneer een verhaal in verschillende shots verkeerd doorloopt. Men probeert een vloeiende actie te tonen, maar er zit een verschil tussen het moment voor en het moment na de las (overgang tussen twee shots).</p> <p>De meeste fouten in de continuïteit ontstaan door verandering in het weer, kleding, houding en uiterlijk van personen. Sprekende voorbeelden zijn shots van een dialoog, waarin de tegenspeler van de acteur na de shotwisseling opeens een pet op heeft, zijn jas open heeft of zelfs een andere kapsel heeft.</p> <p>In de beginjaren van de film had men minder last van problemen met de continuïteit. In een western droeg de cowboy bijvoorbeeld altijd z'n hoed op z'n hoofd en zijn sigaret in zijn mond.</p> <p>Oorzaak</p> <p>Een scène lijkt een aaneensluitend geheel, maar opnames van de verschillende shots kunnen op verschillende momenten hebben plaatsgevonden. In uiterste gevallen kunnen hier weken tussen zitten. Door veelal onoplettendheid vergeten de regisseurs en acteurs soms hoe de situatie bij de vorige opname er uit zag.</p> <p>Veranderingen van de naturelementen spelen soms ook een rol. Het weer en het daglicht kunnen bijvoorbeeld veranderen. Om deze redenen wordt het zicht naar buiten in filmstudio's vaak nagemaakt. In buitenscène 's levert dit vaak problemen op voor regisseurs. Met speciale montagetechnieken probeert men zulke problemen op te lossen.</p> <p>In grotere films is er een speciale functionaris die de continuïteit bewaakt, deze zal elke opname documenteren zodat aansluitende scènes beter zullen aansluiten. De Engelse term nitpick of nitpicking staat ook wel voor mierenneuken.</p>
Continuïteitsmontage	<p>Continuïteitsmontage is een vorm van filmmontage waarbij speciale aandacht wordt besteed aan de continuïteit (film). Deze wijze van monteren van film- of videobeelden wordt toegepast door vrijwel elke Hollywood-filmmaker. Het doel van de continuïteitsmontage is het onzichtbaar maken van het werk van de editor. De kijker mag niet duidelijk merken dat er in de beelden is geknipt, en shots moeten natuurlijk in elkaar overlopen. Hiervoor worden verschillende montagetechnieken gebruikt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Establishing shot • Shot/tegen-shot • 180 graden-regel - De camera mag een denkbeeldige lijn tussen twee objecten niet overtreden. • 30 graden-regel - Het camerastandpunt moet altijd minimaal 30 graden gewijzigd zijn in het opvolgende shot. • Knippen in actie - Knippen in een shot waarin niets beweegt of te zien is wordt meestal afgeraden.
Convergence	<p>Het begrip dat gebruikt wordt voor de combinatie van radio, TV, audio, video, internet en telefoon. De PC die dat kan noemt men een (zie) MCP (Media Center PC).</p>
CPRM	<p>Content Protection for Recordable Media. Een kopieerbeveiliging voor opneembare schijven en banden.</p>
Cropping	<p>Een methode om de hoeveelheid data van video te verminderen door onzichtbare delen van het beeld weg te laten.</p>

Crosscutting	Crosscutting is een montagetechniek voor films, uitgevonden door D.W. Griffith (hij is de Vader van Filmtaal). Bij deze techniek worden korte fragmenten uit twee sequenties (beeldenreeksen) gelijktijdig vertoond zodat het lijkt alsof ze gelijktijdig gebeuren.
CTL	Control Track Longitudinal. Te vergelijken met de perforatiegaten in film. Dit spoor van pulsen zorgt ervoor dat de recorder in de pas blijft lopen. Bij eenvoudige recorders wordt van dit spoor gebruik gemaakt om beelden te tellen.
CTR monitor	<u>C</u> athode <u>R</u> ay <u>T</u> ube. Monitor (of TV) met een beeldbuis.
Cuts-only	'Harde' overgang tussen twee shots. Deze vorm van montage wordt toegepast bij het monteren van recorder naar recorder.

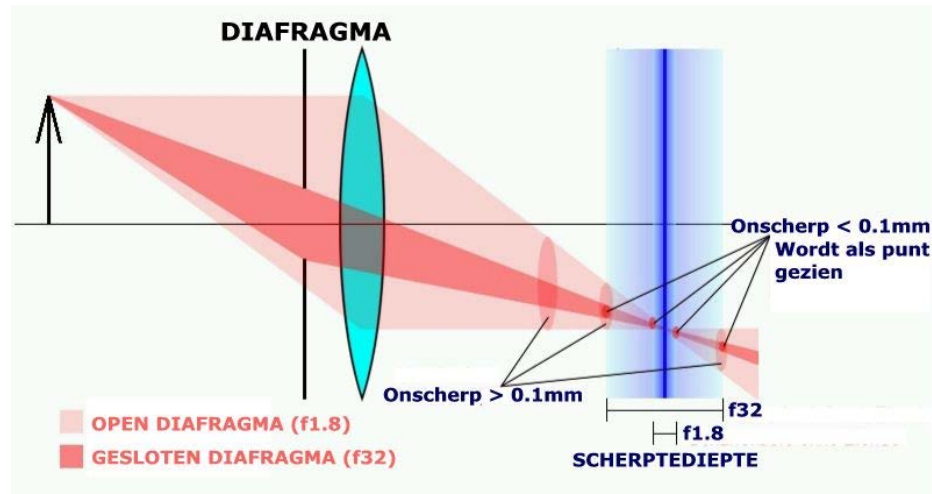
Datarate	Ook: bitrate. De hoeveelheid data (bytes) per seconden. 8 bits = 1 byte.
DC	Digital Cinema. Een systeem waarmee het mogelijk is (wordt) om bioscoopfilms digitaal via (bv) internet naar de bioscopen in de wereld te verzenden. Deze bioscopen projecteren de films dan via beamers.
DCF	Design rule for Camera File system, de methode waardoor extra informatie aan opnamen kan worden meegegeven, o.a. over de manier waarop de foto moet worden afgedrukt.
DCT	Afkorting van Diskrete Cosinus Transformation. Onderdeel van de <i>JPEG</i> -beelddatacompressie: de informatie over helderheid en kleur worden opgeslagen als frequentiecoëfficiënt.
Decibel (dB)	<p>De decibel (meervoud decibels en niet decibellen!), afgekort tot dB, is geen eenheid, maar een <i>logaritmische</i> schaal om verhoudingen aan te duiden. Daarbij betekent 0 dB een verhouding 1, dus gelijkheid. Elke verhoging met 10 decibel betekent een vergroting met een factor 10. Een verhoging met 20 dB betekent dus een factor 100, een verhoging met 30 dB een factor 1000 enz. Vooral vermogensverhoudingen worden uitgedrukt in dB.</p> <p>De decibel dankt zijn naam aan de bel (meervoud bels, genoemd naar Alexander Graham Bell). Eén decibel is namelijk één tiende van een bel. De bel is echter een weinig gebruikte aanduiding.</p> <p>De decibel is geen SI eenheid.</p> <p>In de akoestiek wordt meestal de decibel gebruikt om het geluidsniveau weer te geven. Voor geluid wordt om de volgende redenen de decibelschaal gebruikt:</p> <p>Het menselijk gehoor werkt ook min of meer volgens een logaritmische schaal. Horen we een geluid dat 2 keer sterker is (in geluidsdruk) dan een eerder geluid en daarna weer een 2 keer sterker geluid, dan ervaren we het verschil in sterkte tussen de eerste twee als (ongeveer) even groot als het verschil tussen de laatste twee. Uitgedrukt in dB is er tussen het eerste en het tweede geluid een verschil van 3 dB. En tussen het tweede en het derde geluid eveneens 3 dB. In totaal bedraagt de toename dan 6 dB, wat dus overeenkomt met onze ervaring.</p> <p>Het gevolg hiervan is dat het bereik van ons oor loopt van ca. $2 \cdot 10^{-5}$ Pascal tot 200 Pascal. In decimale cijfers zou dat zijn: van 0.00002 (de gehoordrempel) tot 200 Pa (de pijngrens). In dB betekent dat een overzichtelijk bereik van 0 dB tot ca. 140 dB.</p>
Découpage	Découpage is het verknippen of opdelen van een scène in kleine stukjes of shots. Dit wordt uitgedacht in de draaiboekfase. De wijze van découperen is nooit willekeurig, maar afhankelijk van de sfeer of de spanning die men wil oproepen.
Diafragma	<p>Lensopening. Het diafragma bepaalt de hoeveelheid licht die door het objectief de camcorder in komt. Vroeger was dat een mechanisch onderdeel. In video camcorders wordt het vaak elektronisch geregeld. Hoe groter deze opening, hoe meer licht er per tijdseenheid op de ccd valt. De grootte van de opening wordt gemeten in F-getallen (f-stops) zoals F2.4, F4, F5.6. Hoe groter het getal, hoe kleiner het diafragma. Elke opeenvolgende f-stop op een camera laat half zoveel licht door.</p> <p>In de optica is een diafragma een (meestal ronde of veelhoekige) opening in de lichtbaan van een lens of objectief die een bepaalde hoeveelheid licht door kan laten of tegenhouden. Het midden van het diafragma valt samen met de optische as van de binnenvallende lichtbundel in het instrument of objectief.</p>

Robert Hooke paste als eerste een diafragma of mechanische iris toe in zijn microscoop.

Veel fotoestellen hebben een verstelbaar diafragma waardoor de hoeveelheid invallend licht kan worden veranderd. Belichting kan verder worden beïnvloed door het wijzigen van de belichtingstijd met behulp van de sluiters.

De iris is het diafragma van het menselijk oog.

Donkerveldmicroscopen maken gebruik van een speciaal diafragma in ringvorm dat juist de lichtstralen die langs de optische as zouden lopen tegenhoudt en randstralen doorlaat.

Bij een kleiner diafragma wordt de hoeveelheid doorgelaten licht kleiner en neemt de scherptediepte toe. Ook bepaalde lensfouten nemen af bij kleiner diafragma, daar tegenover staat dat bij kleiner diafragma bepaalde brekings- en buigingsverschijnselen ook weer toenemen, zodat voor de meeste objectieven geldt dat ze bij een lensopening van 2 à 3 stops onder de maximale opening optimaal functioneren. Randonscherpte en vignettering die bij volle lensopening (afhankelijk van de kwaliteit van het objectief in mindere of meerdere mate zichtbaar zijn) verdwijnen en ook de middenscherpte is optimaal. Naarmate de lensopening verder wordt verkleind, zal de scherptediepte wel toenemen, maar de scherpte in het scherpstelvlak niet, en vaak juist minder worden.

Met de langere belichtingstijd neemt echter ook de kans op bewegingsonscherpte toe.

Het diafragma van een objectief bestaat meestal uit een aantal metalen plaatjes (lamellen) die samen een cirkelvormige opening vormen (hoe meer lamellen hoe beter een cirkel benaderd wordt). De grootte van de opening (f-opening) kunnen we veranderen en werd gestandaardiseerd. Ze wordt weergegeven door getallen: het F-getal.

De 'stervorm' die we zien als een punt op een foto sterk overbelicht wordt (b.v. de zon) is meestal een gevolg van interne reflecties op de inwendige randen van het diafragma; door het aantal punten van de ster te tellen kun je zien uit hoeveel lamellen het diafragma gemaakt was. Dit is een optische fout, althans een artefact van veel objectieven waar we zo aan gewend geraakt zijn dat ook bij foto's die deze afwijking niet vertonen het effect digitaal kan worden aangebracht om 'echter' te lijken.

Dialogregisseur Een dialog- of stemregisseur is iemand die de supervisie voert over het gehele proces waarbij een of meerdere stemartiesten hun stemgeluid toevoegen aan bijvoorbeeld videomateriaal of computerspellen. Een dialogregisseur die de regie heeft over het in een nieuwe taal inspreken van een bestaande film of televisieserie wordt ook wel nasynchronisatieregisseur genoemd. De meeste dialogregisseurs zijn zelf ook stemartiest, of zijn dat geweest.

Dieptescherpte Ook Scherptediepte. In de fotografie en filmrij worden deze begrippen ten onrechte

door elkaar gebruikt. Scherptediepte is het verschijnsel dat een lens of objectief dat een scherp lijkende afbeelding van een voorwerp op een vlak, bijvoorbeeld een filmvlak in een camera, projecteert. Voorwerpen die dichterbij of verder weg liggen dan het voorwerp waarop scherp is gesteld, worden dan onscherp weergegeven. De scherptediepte kan worden vergroot (zodat het bereik dat scherp wordt afgebeeld zich uitbreidt) door een diafragma in te stellen dat het gebruikte lensoppervlak verkleint, maar dit gaat dan ten koste van de lichtsterkte. Naast het diafragma zijn de afstand tot het scherpstelpunt en de brandpuntsafstand van de lens de factoren die de scherptediepte bepalen.

Digitaal	Een analoog (beeld of geluid) signaal heeft grafisch een sinusvorm. Deze sinusvorm wordt in zeer veel stukjes gehakt en elk stukje levert een getal op. Dit getal wordt binair (nullen en enen, is digitaal) opgeslagen.
Digitale video	Bij een digitale video wordt de informatie – anders dan bij analoge opslagmedia zoals een videorecorder – als <i>bits</i> gewijs geordende informatie in een bestand opgeslagen.
Digitale zoom	Een digitale camera kan op twee manieren zoomen. De zuiverste methode is de optische zoom, want daarbij maakt de lens een uitsnede van het aangeboden beeld. Bij de digitale zoom wordt een uitsnede gemaakt van het beeld dat de lichtgevoelige chip ziet. Dat geeft een lagere resolutie.
Digital Natural Motion	Een systeem in 100 Hz TV's van Philips om snelle bewegingen in beeld vloeiender te laten verlopen. Andere merken hebben soortgelijke systemen onder andere namen.
Digital-8	Digitaal opslagmedium voor camcorders waarbij gebruik wordt gemaakt van Hi-8 cassettes. Het opname signaal is gelijk aan Digital Video (DV). Alleen Sony en Hitachi verkopen daar camcorders voor.
Digitale zoom	Een systeem waarbij een steeds kleiner deel van de beeldchip gebruikt wordt om naar het onderwerp toe te gaan. Dit geeft een sterke verslechtering van de beeldkwaliteit. Zie ook: Zoom`
DiGiTenne	DiGiTenne is een samenwerking tussen Nozema, KPN, NOB, NOS en alle commerciële omroepen. Verzorgt digitale radio- en tv-uitzendingen die ontvangen kunnen worden met een speciale TV of radio met kleine sprietantenne.
Dioptrie	Eenheid voor het meten van de kracht van een lens. Dioptrieverstelling of -aanpassing betekent dat de optische zoeker kan worden ingesteld op een andere waarde dan de standaardwaarde. Hierdoor wordt het gebruik voor bril dragers vergemakkelijkt.
DirectMedia	Systeemuuitbreiding van Microsoft voor multimedietoepassingen onder Windows.
DirectShow	Systeemuuitbreiding van Microsoft voor multimedietoepassingen onder Windows.
DirectX	Een verzameling van diverse door Microsoft voor Windows 95 ontwikkelde systeemuuitbreidingen om video- en gameversnelling mogelijk te maken.
Dissolve	De dissolve is een techniek uit de filmwereld waarbij één beeld geleidelijk overgaat in een ander. Het is dus met andere woorden een combinatie van een fade in en een fade out. De betekenis is meestal die van een bepaalde tijdsspanne die voorbij gaat. Technisch verkrijgt men een dissolve door aan het einde van de eerste scène het diafragma geleidelijk aan te sluiten. Dan spoelt men de film een klein beetje terug. Aan het begin van de volgende scène opent men dan opnieuw traag het diafragma. Zo vloeien het einde van de eerste scène en het begin van de tweede scène stilaan in mekaar over.

Montage van digitale film met dissolve-effect verkrijgt men door deze in de tijdlijn aan te brengen. Zo is er in Avid, Final Cut Pro en Adobe Premiere een apart menu waarin men diverse dissolve effecten kan bewerkstelligen. Vanzelfsprekend zijn het aantal effecten hierbij veel groter dan bij analoge film.

Dithering	Door het gebruik van kleurpatronen wordt het aantal kleuren voor het oog kunstmatig vergroot.
DLP	Digital Light Processing. Een beeldsysteem voor videoprojectoren waarbij gebruik gemaakt wordt van spiegeltjes op een chip. Ook wel Digital Micro Mirror (DMM) genoemd. Ontwikkeld door Texas Instruments. DLP heeft een hogere lichtopbrengst dan LCD technologie in projectoren. Zie ook LCD.
DMA	Afkorting voor Direct Memory Access
DMM	Een beeldsysteem voor videoprojectoren waarbij gebruik gemaakt wordt van spiegeltjes op een chip. Zie: DLP.
Dolby	Een ontwikkeling van Dolby laboratories voor ruisonderdrukking van audio opnames en weergave. Er zijn verschillende systemen, aangeduid met een letter achter de naam Dolby.
DRC-MF	Digital Reality Creation. Een systeem in Sony breedbeeld-TV's om een scherper beeld te krijgen. Het aantal pixels wordt horizontaal verdubbeld. De gebruiker kan kiezen ook het aantal beeldlijnen te verdubbelen. Dan schakelt de TV wel terug van 100 naar 50 Hz. Philips heeft een soortgelijk systeem. (zie: Pixel Plus)
DTS	Digital Theater System. Een systeem van Sony om geluid van Sony films op DVD's weer te geven. Het zit in veel DVD spelers, maar wordt vrijwel niet voor DVD's gebruikt.
Dubbele vermindering van ruis	(onscherpte) Een grote lichtgevoeligheid vermindert de onscherpte bij bewegende objecten. Het verhogen van de ISO-instelling op een camera resulteert in een kortere sluitertijd (sneller) zodat bewegende objecten goed kunnen worden vastgelegd. De andere hoofdoorzaak van onscherpte is de beweging van de camera. Optische beeldstabilisatoren bestaan uit gyro-sensoren die eventuele bewegingen van de camera detecteren en de lenspositie overeenkomstig aanpassen, zodat de hoek waaronder het licht de lens binnenvalt onveranderd blijft. Hierdoor wordt elke beweging van de camera gecompenseerd. Producten met de term 'Dubbele vermindering van ruis' zijn uitgerust met beide technologieën.
Dutch angle	<p>Een Dutch angle is een filmtechniek waarbij de camera onder een hoek (Engels: <i>angle</i>) gehouden wordt. Het resultaat is een beeld waarbij de horizon niet horizontaal maar schuin loopt. De hellende horizon veroorzaakt vervreemding en desoriëntatie.</p> <p>Bij de montage worden Dutch angles naar rechts en links vaak afwisselend met elkaar toegepast. Twee opeenvolgende shots van een horizon naar dezelfde kant maar onder een andere hoek zijn geen bevordering van het intrigerende effect.</p> <p>De techniek werd veel gebruikt door filmregisseurs in Duitsland in de experimentele jaren '30 en '40. De naam van de techniek zou zijn verklaard door de eeuwige verwarring in Angelsaksische landen van het Duitse woord <i>Deutsch</i> met het Engelse woord <i>Dutch</i>.</p> <p>In de film <i>The Third Man</i> uit 1949 wordt de Dutch angle veelvuldig toegepast. Het benadrukt op effectieve wijze de vervreemding van de personages in het door oorlog verwoeste Wenen. Volgens een anekdote kreeg de regisseur Carol Reed na de opnames van William Wyler een waterpas ten geschenke met de bemoediging om in het vervolg</p>

toch meer te kiezen voor traditionele camerahoeken.

De animaties voor de televisieserie over *Batman* laten Dutch angles zien in de bewegingen van vliegende figuren. Elke schurk had zijn eigen hoek.

DV	Digital Video. Digitaal videobandformaat voor het opnemen van digitaal audio- en videomateriaal op met metaal opgedampte ¼-inch banden. Het videobeeld wordt gedigitaliseerd op band opgeslagen. Het volledige beeld van 720 x 576 pixels wordt gecomprimeerd tot ongeveer 125 kb. Tezamen met het geluid en de stuurpulsen levert dat een datastroom op van ongeveer 3700 kb/sec. Mini DV-banden kunnen maximaal 60 minuten video, standaard DV-banden maximaal 270 minuten video opnemen.
DVI	Digital Video Interface. LCD-TFT monitoren en beamers beschikken soms over een digitale ingang voor de beeldsignalen. 'Gewone' beeld buizen hebben die aansluiting nooit. Sinds eind 2003 zijn ook sommige DVD spelers uitgerust met een DVI uitgang.
DV in - uit	DV en Digital-8 camcorders zijn uitgerust met een speciale digitale uitgang die bij duurdere camcorders ook gebruikt kan worden als ingang. Via de fire wire kabel van deze ingang wordt beeld, geluid en stuursignalen gevoerd. Ook genoemd IEEE-1394 of i-Link (Sony)
DVB-T	Digital Video Broadcasting-Terrestrial. Dat is digitale televisie via landzenders. Op je TV staat dan een klein kastje met een spriet antenne voor de ontvangst van veel zenders. Met een perfecte beeldkwaliteit. Ontvangst, overal. Dus ook op de camping of in een boot. In Nederland heet dit systeem DIGITENNE.
DVCAM	Dit is de professionele uitvoering van DV (Sony). De band loopt iets sneller door de camcorder en de elektronica is wat beter. Er ontstaat daardoor een stabiel beeld met grotere scherpte en betere kleurverzadiging. (zie ook DVCpro)
DVCpro	Dit is de professionele uitvoering van DV (Panasonic). De band loopt iets sneller door de camcorder en de elektronica is wat beter. Er ontstaat daardoor een stabiel beeld met grotere scherpte en betere kleurverzadiging. Er bestaat DVCpro-25, DVCpro-50 en DVCpro-100 (voor HD-TV) (zie ook DVCAM)
DVD (recorder)	Digital Versatile Disc. Een optische schijf, even groot als een audio-CD, maar met een opslag capaciteit van minimaal 4700 Mb, waarvan 4370 Mb echt benut kan worden. De DVD schijf kan gebruikt worden voor muziek, video of data.
DVD ram	DVD Random Access Memory schijven kunnen beschreven en weer gewist worden in speciale DVD recorders. Zie ook DVD-R, DVD-RW en DVD+RW
DVD-R	DVD recordable. Schijfjes die éénmalig beschreven kunnen worden. Zie ook DVD-Ram, DVD-RW en DVD+RW.
DVD-RA	DVD Recordable Authoring. Schijfjes die éénmalig beschreven kunnen worden en in professionele studio's als master-CD worden gebruikt. Zie ook DVD-Ram, DVD-RW en DVD+RW.
DVD-RG	DVD Recordable General. Schijfjes die éénmalig beschreven kunnen worden. De schijven die wij in de winkel kunnen kopen voor algemeen gebruik. Zie ook DVD-Ram, DVD-RW en DVD+RW.
DVD-RW en DVD+RW	DVD Rewritable. Meermalig beschrijfbaar DVD schijven. De 'min'-RW heeft een ander protocol dan de 'plus'+RW. Deze laatste is meer compatibel met gewone DVD spelers.
DV-Widget	Een apparaatje (of alleen software) voor het aanbrengen van de DV-in functie in DV

camcorders die daarover niet beschikken.

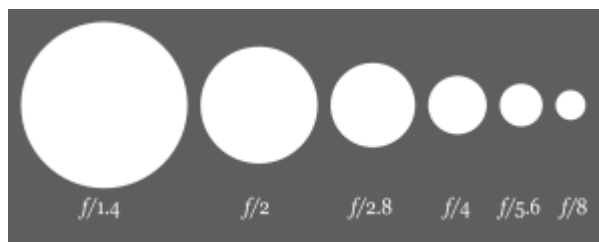
Dynamisch bereik

Dit geeft aan in welke mate een camera of camcorder een extreme hoeveelheid schaduw (lowlights) en helderheid (highlights) in dezelfde scène kan vastleggen.

ECP	<p>“Enhanced Compatible Port”. Afkorting van Enhanced Compatible Port. Maakt een versnelde bi-directionele datantransfer mogelijk via de <i>parallele interface</i>; enige datacompressie is mogelijk. Zie ook EPP.</p>
Edit decision list	<p>Een edit decision list of EDL is een techniek om een gemonteerde film of video voor te stellen. Een EDL bevat een geordende lijst aan spoelnummers en tijdcodes die aanduiden waar elk bruikbaar shot begint en eindigt. Deze lijst wordt bijvoorbeeld gebruikt voor het definitief versnijden van de filmpellicule.</p> <p>Een EDL wordt gegenereerd door een off-line montageprogramma of manueel als papieren document. Tegenwoordig zijn de meeste lineaire montagesystemen vervangen door niet-lineair montageprogramma's die automatisch een EDL genereren. Via een EDL kan een online montagesysteem een afgewerkt resultaat produceren op basis van de originele bronnen (meestal videobanden).</p> <p>EDL's worden ook gebruikt in de wereld van digitale video, waar in plaats van te verwijzingen naar spoelen, verwezen wordt naar de plaats van de data op een disk.</p> <p>Sommige EDL-formaten, zoals CMX3600, kunnen enkel eenvoudige montage-acties bevatten. Zowel XML als AAF zijn relatief complexe formaten en bevatten dan ook een meer uitgebreide EDL.</p> <p>Lineaire montagesystemen kunnen niet overvloeien in shots van eenzelfde tape. Daarom moet een van deze shots gekopieerd worden op een nieuwe spoel. Een EDL duidt dit aan door de brontape van deze overvloeier te markeren als B-roll. Zo kan bijvoorbeeld in dit geval in de EDL het 8e karakter van de spoelnaam veranderd worden in de letter B.</p> <p>Deze letter B kan soms tot verwarring leiden. Sommige editors gebruiken immers deze letter om onderbrekingen in de tijdcode van een tape aan te duiden. In het geval van een onderbroken tijdcode zullen er twee of meer gelijke tijdcodes voorkomen op een tape. Wordt deze tape opnieuw ingeladen dan is het niet duidelijk welke tijdcode de juiste is. In dit geval wordt de letter B toegevoegd aan de tweede instantie van de tijdcode, hetgeen verwarring kan scheppen met een B-roll.</p> <p>EDL formaten zoals CMX, GVG, Sony, Final Cut Pro en Avid zijn redelijk gelijkaardig, maar verschillen in details die erg belangrijk kunnen blijken. Extra aandacht dient besteed te worden aan de benaming van de spoelen. Avid bevat spoelnamen van 18 karakters waarvan enkel de eerste 8 uniek zijn. Bij FCP, in het CMX3600 formaat, zijn enkel 6 karakters toegestaan.</p> <p>B-rolls verdienen ook extra aandacht. Indien de EDL overvloeiers bevat met shots op eenzelfde spoel, dan moet de spoelnaam beperkt worden tot 7 karakters vermits het 8e karakter kan vervangen worden door de letter B.</p> <p>EDL's kunnen drop-frame of non-drop frame timecode gebruiken, aan 25, 29,97 of 23,976 fps.</p> <p>EDL's worden nog vaak gebruikt omdat sommige systemen nog geen ondersteuning bieden voor de meer robuuste formaten als AAF en XML.</p>

Editor	De man of vrouw die een film monteert. De regisseur zegt wat hij wil, en de Editor doet het. De Editor heeft grote invloed op het eindresultaat.
EFP camera	Electronic Field Production camera (Reportage camera). Dit soort camera's zijn gekoppeld aan een regietafel. Denk aan camera's die ingezet worden bij sportwedstrijden. Het zijn vaak camera's die zowel voor studiowerk als voor ENG (zie ENG) gebruikt kunnen worden.
Encoderen	Encoderen is het omzetten van een digitaal signaal naar een ander. Bijvoorbeeld, van DV (digital Video) naar MPEG (het signaal dat voor DVD's wordt gebruikt)
ENG camera	Electronic News Gathering (Electronisch Nieuws Verzamelen) camera is niets meer of minder dan een professionele camcorder. Zie ook EFP camera.
EPP	Zie ECP.
EPROM	Afkorting voor Erasable Programmable Read Only Memory. Geheugenchip die na programmering de data zonder stroomvoorziening vasthoudt. De geheugeninhoud kan met UV-licht worden gewist en opnieuw geschreven.
EVD	Enhanced Versatile Disc is de Taiwanese versie van de Blu-ray Disc.

F-getal

Het F-getal of *diafragma waarde* of *diafragma getal* is een begrip dat in de optica, fotografie en astronomie gebruikt wordt. Het F-getal van een objectief of telescoop is gelijk aan de brandpuntsafstand (f) gedeeld door de diameter van het diafragma (D).

$$\text{Dus: F-getal} = \frac{f}{D}$$

Het diafragma heeft niet alleen invloed op het lichtverzamelend vermogen van een lens, maar ook op de scherptediepte en bokeh.

F-schaal

F/1 F/1.4 F/2 F/2.8 F/4 F/5.6 F/8 F/11 F/16 F/22 F/32 F/45 F/64

Op een fototoestel of filmcamera kan de belichting geregeld worden door het diafragma meer of minder te openen. De lens heeft een maximale opening (kleinste F-getal), vervolgens is elke stap groter een kleinere diafragma-opening. Dit wordt bijvoorbeeld gebruikt als er teveel licht is (diafragma sluiten) of als er te weinig licht is (diafragma openen). De maximale opening hangt af van het soort lens. Lenzen met een vast brandpunt zijn eenvoudiger te maken dan zoomlenzen; de maximale opening van een zoomlens is meestal kleiner dan die van een vaste lens. Ook hangt de maximale opening af van de brandpuntsafstand, een lange telelens moet een grote diameter hebben om een "redelijk" F-getal te hebben.

De stappen tussen deze waarden worden ook wel *stops* genoemd. Iedere stop is een factor 2 in de oppervlakte van de opening van de lens, en dus de helft of het dubbele van de doorgelaten hoeveelheid licht.

Om de oppervlakte van een cirkel te halveren moet men de diameter met een factor 1.4 (vierkantswortel van 2) verkleinen. Dit geeft de breukgetallen 1/1, 1/1.4, 1/2, 1/2.8, enz., waarvan meestal enkel de noemer genoteerd wordt en waarbij men zegt dat het verschil tussen f/2, f/2.8, f/4, f/5.6, f/8, f/11, f/16, f/22 en f/32 een *stop* is. Gebruikelijk voor een objectief van een fototoestel is een diafragma reeks tussen f/1.4 en f/32.

Bij veel objectieven is het ook mogelijk tussenliggende waarden in te stellen, zodat een reeks ontstaat: f/1.2, f/1.4, f/1.6, f/1.8, f/2.0, f/2.2, f/2.5, f/2.8, f/3.2, f/3.5, f/4.0, f/4.5, f/5.0, f/5.6, f/6.3, f/7.1, f/8.0, f/9.0, f/10, f/11, f/13, f/14, f/16, f/18, f/20, f/22, f/25, f/29, f/32 (en groter). Het laagste getal wordt de lichtsterkte van het objectief genoemd.

Een objectief met een diafragma van f/1.4 heeft een dubbele lichtsterkte van

een objectief waarbij de kleinste waarde $f/2$ is. De constructie van lichtsterke objectieven vraagt niet alleen meer materiaal, maar het is ook ingewikkelder om lensfouten te beperken. Daarom zijn lichtsterke objectieven in het algemeen veel duurder dan minder lichtsterke objectieven.

Fade-effect	Digitaal fade-effect aan het begin van de clip vanuit zwart en aan het eind van de clip naar zwart.
Filter	Algoritme, dat de pixelwaarden voor het maken van speciale effecten bewerkt.
Fire Wire (kabel)	Kabel voor transport van digitale signalen. Zie ook: DV in-uit. Merkaanduiding van het seriële dataprotocol <i>IEEE-1394 van Apple</i> .
Flying erase head	Draaiende wiskop, waarmee zeer nauwkeurig delen van het video en audio signaal op de band gewist kunnen worden.
Footage	(Spreek uit: Foetetjs) De opgenomen shots zoals ze uit de camera komen.
FPS	Frames Per Second geeft het aantal Frames (beelden) per seconden aan. Voor onze video-camcorders is dat 25 frames/sec.
Framefunctie Canon)	Zie, Progressive Scan
Frequentie	Aantal periodiek terugkerende slagen (b.v. geluidschommelingen, beelden, wisselspanning) per tijdseenheid, meestal per seconde (Hertz).

Gamma	Een maat voor het algehele contrast van een afbeelding. Aanpassing van de gamma beïnvloedt met name de middentonen.
 Gaussian Blur	Een Gaussian Blur (ook bekend als Gaussian smoothing) is het gevolg van het vervagen van het beeld door een Gaussian functie. Het is een veelgebruikt effect in grafische software, meestal te verminderen beeldruis en detail te verminderen. Het visuele effect van deze vervaging techniek is een goede blur lijkt op die van het bekijken van de fotodoor middel van een doorschijnend scherm, duidelijk verschilt van het bokeh wordt geproduceerd door een out-of-focus lens of in de schaduw van een object onder normale verlichting. Gaussische smoothing wordt ook gebruikt als een pre-processing fase in computer vision algoritmes om structuren te versterken beeld op verschillende schalen-zie scale-spaceverteenwoordiging en scale-space implementatie.
Gb	Gigabytes. 1 bit is de kleinste digitale eenheid. 1 of 0. 8 bits = 1 byte. 1000.000.000 bytes = 1 Gigabyte (zie ook kb en Mb)
Gegevenssnelheid:	Hoeveelheid gegevens per seconde. Bijvoorbeeld de hoeveelheid gegevens die een massaschijf (harde schijf of CD-rom) per seconde kan opslaan/weergeven of de hoeveelheid gegevens van een digitale videosequentie per seconde.
Glasscreen	Een soort matglas waarmee film overgezet kan worden naar video.
GoP	Group of Pictures. (Groepje van beelden of sequence) In MPEG compressie van videobeelden, wordt steeds één beeld geheel gecomprimeerd (i-frame) en van de volgende beelden wordt alleen de verandering in het i-frame gecomprimeerd (p-frames). Na een aantal beelden wordt weer een i-frame gecomprimeerd.
GOP-lengte	De GOP-lengte geeft aan hoeveel I-, B- of P-frames (beelden) er in een & GOP aanwezig zijn. Gebruikelijke lengten zijn b.v. een GOP-lengte van 9 of 12.

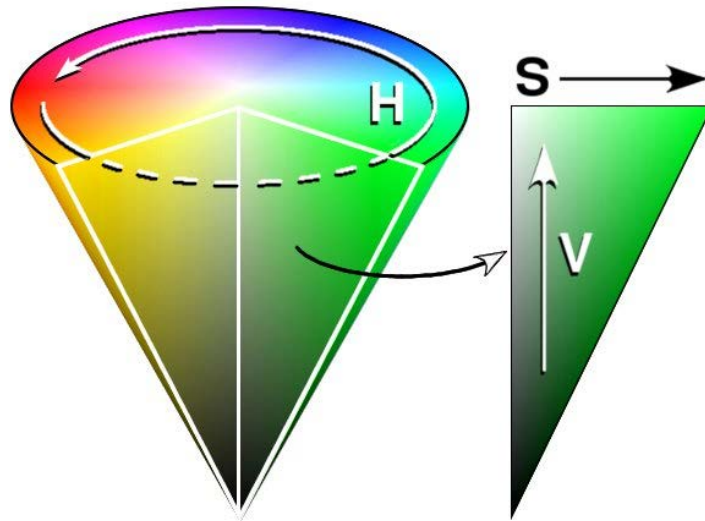
Half beeld	Een beeld van een videobeeld bestaat uit horizontale regels en wordt in twee halve beelden verdeeld. De oneven regels in het beeld vormen de halve beeld 1 en de even regels vormen de andere halve beeld 2.
Harde Las	Een harde las is de meest gebruikte beeldovergang in een videomontage. Er is alleen een knip gemaakt tussen twee frames van het videofragment. In tegenstelling tot een geleidelijk overgang, spring de video nu hard over naar een nieuw fragment.
Hardware-CODEC	Compressiemethode voor het maken van gecomprimeerde digitale videofrequenties, die voor de opname/weergave speciale extra hardware nodig hebben en daarmee een hogere beeldkwaliteit dan software-CODEC's mogelijk maken. <i>Codec, Software-CODEC</i> Helderheid: Ook wel aangeduid met luminantie. Geeft de helderheid van een video aan.
HDCP	High-band Digital Constant Protection. Een beveiligings systeem op apparatuur met een DVI (zie DVI) in/uitgang die het onmogelijk maakt om kopieën te maken.
HDD	Hard Disc Drive. De harde schijf in een computer. Ook ingebouwd in sommige video- en DVD-recorders.
HDMI	High Definition Multimedia Interface is een ingang op televisies en projectoren, speciaal voor hoge resolutie televisie signalen. Minimaal 720 pixels verticaal. Het is de digitale vervanger voor de Scart. In tegenstelling tot DVI is dit signaal ook voor meerkanaals geluid. (zie DVI)
HDV	High Definition Video. De opvolger van Digital Video (DV). De HDV camcorders van Canon en Sony hebben een resolutie van 1440 x 1080 pixels.
HDTV	High Definition TeleVision wordt met 1920 x 1080 pixels de nieuwe norm voor televisie in Europa. De beeldkwaliteit van dit breedbeeldsysteem is daarmee het beste in de wereld.
Helical scan	Het schuin optekenen van de videosignalen op een band. 'Uitgevonden' door de firma Ampex (USA)
Hi-8	Verbeterde versie van het Video-8 opname systeem in camcorders. Zie ook 'S-VHS' en 'Hosiden'
HiColor	Bij beelden betekent dit meestal een 16-bits (5-6-5-)beeldtype dat maximaal 65.536 kleuren kan bevatten. TGA-bestandsformaten ondersteunen dit soort beelden. Bij andere bestandsformaten is vaak eerst een conversie van het HiColor-beeld nodig naar een waar kleurenbeeld. Bij beeldschermen betekent HiColor meestal 15-bits-(5-5-5-) beeldschermadapter, waarmee maximaal 32.768 kleuren kunnen worden getoond.
Hoogte-/breedteverhouding	De hoogte-/breedteverhouding is de breedte en de hoogte in een afbeelding of grafiek. Wanneer de hoogte-/breedteverhouding wordt gefixeerd, zal bij een wijziging van de ene waarde ook automatisch de andere worden aangepast.

Hosiden (connector)

4 polige mini DIN, Super-VHS of Hi-8 connector

HSV

Ook wel kleurruimte genoemd. HSV (van het Engels: Hue, Saturation, Value) is een model om kleuren te kunnen beschrijven, met name in verband met de andere kleurruimte RGB. Omdat de beschrijving in drie dimensies gebeurt, spreekt men van een kleurruimte. Ditzelfde model wordt ook aangeduid met HSB (voor Hue, Saturation, Brightness).

De volgende drie componenten, die onafhankelijk van elkaar vastgesteld kunnen worden, bepalen samen de kleur:

Hue (Nederlands: tint), is wat we gewoonlijk 'kleur' noemen, zeg een punt op de regenboog.

In het HSV-model wordt de kleur uitgezet op een cirkel, en wordt de plek aangeduid in graden: Hue loopt dus van 0 tot 360 (graden).

Saturation (Nederlands: verzadiging) staat voor de lichtheid van de kleur.

Wordt uitgedrukt in procenten, en loopt van 0% (zwart) naar 100% (wit).

Value of Brightness (Nederlands: intensiteit): dit geeft een hoeveelheid (of felheid) van een kleur aan.

Wordt uitgedrukt in procenten, en loopt van 0% (flets, grijs) naar 100% (volle kleur).

Huffman-codering

Onderdeel van de *JPEG*-beelddatacompressie. Aan vaak optredende waarden wordt een korte, aan zelden optredende waarden wordt een lange code toegewezen.

IDE	Afkorting van Integrated Device Electronics, een interface voor harde schijven die alle voor het station benodigde stuur-elementen op het station zelf ter beschikking stelt. Door deze technologie wordt de conventionele adapter die het station met de uitbreidingsbus verbindt, overbodig.
IEEE	Institute of Electrical and Electronics Engineers, is het instituut dat normen vastlegt op het gebied van elektrische en elektronische apparatuur en data-doorvoer.
IEEE-1394	Zie: DV in – uit Door Apple Computers ontwikkeld en onder de naam FireWire op de markt gebracht serieel protocol voor dataoverdracht met een gegevenssnelheid tot 400 Mbit per seconde. De firma Sony biedt een gemakkelijk te modificeren versie aan voor de overdracht van DV-signalen, die met i.LINK wordt aangeduid en overdrachtsnelheden tot 100 Mbit per seconde mogelijk maakt. Interface: Elektrisch overdrachtpunt voor het aanpassen van audio,- video of besturingsgegevens tussen twee apparaten. ☐ seriële interface, ☐ parallelle <i>interface</i>
i-Link	Zie: DV in - uit
Insert	Het tussenvoegen van een video opname in een bestaande opname. Meestal blijft het oorspronkelijke geluid doorlopen. Dit kan ook met geluid.(zie audio-dub.)
Interlacing / Interlaced	Het televisiebeeld wordt opgebouwd uit horizontale lijnen. Eerst worden alle oneven lijnen geschreven, en daarna alle even lijnen. Er worden op deze manier per seconden 50 halve beelden ofwel 25 hele beelden geschreven. De schermvernieuwingsmethode die door televisiesystemen wordt gebruikt. Het PAL-systeem bestaat uit twee halve beelden (☐ frames) van ieder 312½ regels. Het NTSC-systeem bestaat uit twee halve beelden van elk 242½ regels. De beelden worden alternerend weergegeven om een samengevoegd beeld te kunnen weergeven.
Interleave	Een indeling van audio en video voor de verbetering van een soepelere weergave en synchronisatie of comprimering. Het standaard ☐ AVI-formaat houdt steeds dezelfde afstand bij audio en video.
Interpolatie	Methode om met behulp van een algoritme meer beeldpunten te berekenen, zodat het totaal aantal megapixels omhoog kan. Op die manier kan een camera met een 1-megapixel-ccd toch opnames maken van 3 megapixels. Let op! Sommige camerafabrikanten vermelden die geïnterpoleerde waarde groot op de verpakking alsof het de echte cameraresolutie is.
IRQ	Interrupt Request. Onderbreking van een lopend proces van de computer, zodat beheer- of achtergrondtaken kunnen worden uitgevoerd. Interrupts kunnen zowel door de hardware (zoals toetsenbord en muis) als door software worden opgevraagd.

I/O Afkorting van Input/Output (ingang/uitgang)

J

Jpeg Afkorting van Joint Photographic Experts Group. Heeft betrekking op een compressiemethode voor het comprimeren van digitale videobeelden op basis van de discrete cosinus-transformatie DCT.

Joint Photographers Expert Group is een compressiesysteem voor plaatjes (foto's) Zie: MPEG en M-JPEG

Kaderfunctie	Zie, Progressive Scan
Kanaal	Classificatie van informatie in een bestand teneinde een bepaald aspect uit een heel bestand af te zonderen. Zo gebruiken kleurenbeelden bijvoorbeeld verschillende kanalen om de kleurcomponenten van het beeld te classificeren. Stereo-audiobestanden gebruiken kanalen om de klank voor de rechter en de linker luidsprekerbox te identificeren. Videobestanden gebruiken een combinatie van de kanalen voor beeld- en audiobestanden.
Kb KByte	Een KByte (kilobyte) komt overeen met 1024 <i>byte</i> . "K" (Kilo) komt in principe overeen met het getal "1024" (2^{10}), en niet 1000 zoals in het metrische systeem. Kilobyte. 1 bit is de kleinste digitale eenheid. 1 of 0. 8 bits = 1 byte. 1000 bytes = 1 Kilobyte (zie ook Mb en Gb)
Key color	Een kleur die transparant wordt gemaakt waardoor er een achtergrondbeeld doorheen kan schijnen. Het meest gebruikt voor een overlay van een videosequentie met een andere; daardoor schijnt de er onder liggende video op alle plaatsen er doorheen, waar de Key color optreedt.
Keyframe	Een enkel frame dat een compleet beeld bevat. Bij sommige compressiemethoden, zoals MPEG wordt de videodata van bepaalde beelden – de key frames – volledig in het gecomprimeerde bestand opgeslagen, terwijl alle tussenliggende beelden alleen gedeeltelijk worden opgeslagen. In geval van een decomprimering reconstrueren deze beelden zichzelf met behulp van gegevens uit de key frames.
Keystone	Wanneer een (video)projector schuin omhoog projecteert, ontstaat een trapeziumvormig beeld. In veel videoprojectoren kan deze 'keystone' elektronisch gecorrigeerd worden.
Klembord	Een tijdelijke geheugenfunctie waar alle Windows-programma's toegang toe hebben om data gedurende het knippen, kopiëren en plakken vast te houden. Bij het opnemen van nieuwe data op het klembord gaan de oude meteen verloren.
Kleurendiepte	Aantal bits die de kleurengegevens voor elke pixel leveren. 1-bit kleurdiepte staat voor 2=2 kleuren (zwart en wit), 8-bit kleurdiepte staat voor een kleurenpalet van 256=256 kleuren. Bij 24-bit kleurdiepte omvat het kleurenpalet 16.777.216 (=224) kleuren.
Kleurmodel	Een model voor de mathematische beschrijving en definitie van kleuren en hun onderlinge relatie. Ieder kleurmodel heeft een bepaald doel. De twee meest gangbare modellen zijn <i>RGB</i> en <i>YUV</i> .
Kleurtemperatuur	Licht heeft een 'kleurtemperatuur' die aangegeven wordt in Kelvin (K) Kunstlicht heeft een kleurtemperatuur tussen 2000 en 3000 K. Daglicht heeft kleurtemperatuur tussen 5000 en 6000 K. Hoe hoger de kleurtemperatuur, hoe 'blauwer' het licht. Daarom zit er in camcorders een witbalans regeling.
Kleurverzadiging	De intensiteit van een kleur.

Kwantisering

Onderdeel van de *JPEG*-beelddatacompressie. Essentiële beelddelen worden exact, maar voor het menselijke oog minder wezenlijke informatie wordt minder exact weergegeven.

Lanc	Een systeem van Sony voor het onderling aansturen van videoapparatuur met behulp van een 2,5 mm stereo jackplug.
Laser disk	Een medium waarop analoge videobeelden worden opgeslagen. Informatie op laser disks kan niet worden gewijzigd.
LCD scherm	Liquid Crystal Diode scherm. Deze techniek werkt met vloeibare kristallen tussen twee glazen plaatjes. Voorbeeld: De kleine uitklapbare kleurenschermpjes die aan moderne camcorders zitten. Het op te nemen beeld kan er in bekeken worden, maar het opgenomen beeld kan er ook op afgespeeld worden. Ze worden ook gebruikt in videoprojectoren. Grotere schermen worden gebruikt in 'schootcomputers'. TFT schermen zijn een bepaald type LCD schermen. Zie ook DLP en DMM.
LCoS	Liquid Crystal on Silicon. Een techniek om een LCD te maken op een silicon-wafer. Zie LCD en TFT. De techniek wordt toegepast in moderne videobeamers en de modernste (2003) projectie televisies met doorzichtscherms van Philips. Zie ook DLP en DMM.
Lineair Editing	De manier van video montage met twee of meer recorders. Je kunt dan alleen z.g. kop - staart montage toepassen. Zie ook NLE.
LPT	Parallele interface
Luminantie	Helderheid

MacGuffin	<p>Een MacGuffin is een element in een verhaal van bijvoorbeeld een <u>boek</u> of <u>film</u> dat de <u>plot</u> in gang zet en grotendeels stuurt, maar niet verder gedefinieerd wordt.^[1] De MacGuffin trekt direct de aandacht van de lezer/kijker en zet vaak de protagonisten in het verhaal aan tot actie, maar de specifieke aard en achtergrond van de MacGuffin zijn vaag tot niet gedefinieerd en worden doorgaans aan de fantasie van de lezer/kijker overgelaten. Bijvoorbeeld; een verhaal draait de pogingen van de protagonisten om een belangrijk document ergens heen te brengen en uit handen van een tegenstander te houden, maar wat voor document dit nu precies is en wat er blijkbaar zo belangrijk aan is, wordt in het hele verhaal niet duidelijk.</p> <p>De MacGuffin komt vooral veel voor in <u>thrillers</u>. Regisseur <u>Alfred Hitchcock</u> wordt vaak gezien als de persoon die de term MacGuffin heeft geïntroduceerd, en het gebruik ervan in films bekend heeft gemaakt. In veel van zijn films komen MacGuffins voor. Zijn film <u>The 39 Steps</u> bevat een vroeg voorbeeld van de MacGuffin.^[2] In een lezing aan de <u>Columbia University</u> in 1939 gaf Hitchcock als uitleg dat "de MacGuffin een technisch element of detail is dat het verhaal in gang zet"^[3]. Over de oorsprong van de term bestaat enige onduidelijkheid. In een interview met <u>François Truffaut</u> in 1966 meldde Hitchcock dat hij de naam had overgenomen uit een <u>mop</u> over twee treinpassagiers. De een vraagt de ander wat de inhoud van een bepaald pakje is, waarop de ander antwoordt "een MacGuffin, een apparaat om leeuwen te vangen in de <u>Schotse Hooglanden</u>". Wanneer de eerste passagier dan opmerkt dat er geen leeuwen in de Schotse Hooglanden zijn, antwoordt de ander "dan is het toch geen MacGuffin".^[4] Volgens schrijver Ken Mogg was Hitchcocks vriend <u>Angus MacPhail</u> echter de bedenker van de term.^[5]</p> <p>Vanwege het feit dat ze enkel bedoeld zijn om de plot in gang te zetten, gebeurt het niet zelden dat de MacGuffin in de loop van het verhaal naar de achtergrond verdwijnt tot aan de <u>climax</u>, of mogelijk zelfs helemaal vergeten wordt.</p>
Macrovision	Is een signaal dat op koop - videobanden en DVD's gezet wordt om kopiëren tegen te gaan.
Making off	Een speciaal gemaakte film over het maken van een (speel)film. Meestal met interviews van spelers en makers van de film.
Mb	<p>Megabyte. 1 bit is de kleinste digitale eenheid. 1 of 0. 8 bits = 1 byte. 1000.000 bytes = 1 Megabyte. (zie ook kb en Gb).</p> <p>Eén MByte (Megabyte) is 1024 KByte of ook wel 1024 x 1024 Bytes.</p>
MCI:	Afkorting voor Media Control Interface. Een programma-interface ontworpen door Microsoft waarmee audio- en videodata kan worden opgenomen en afgespeeld. Deze interface wordt ook gebruikt om een computer aan te sluiten op een externe videobron, zoals een videorecorder of een laser disk.
MCP	Media Center PC is een computer die gebruikt kan worden voor TV, radio, video, audio, internet en telefonie. En natuurlijk gewoon als PC. Deze combinatie noemt met ook: Convergence.

Memory Stick	Klein opslagmedium voor digitale signalen van Sony. (zie Multimedia Card)
MicroMV	Eind 2001 door Sony geïntroduceerd videosysteem met zeer kleine videocassette waardoor nog kleinere camcorders te bouwen zijn. De camcorders werken met Mpeg-2 compressie. Niet met DV.
M-Jpeg	Motion - JPEG is een compressie systeem dat wordt gebruikt bij videomontage in computers. Elk beeld wordt afzonderlijk gecomprimeerd. Zie: MPEG en JPEG
Modulatie:	Methode voor de overdracht van elektrische informatie.
Montagelijst:	Een lijst met clips en effecten in een bepaalde volgorde, die op de uitvoerband of het AVI-bestand wordt opgenomen. Studio maakt het mogelijk een eigen montagelijst samen te stellen en te bewerken. Dit kan door middel van toevoegen, wissen of opnieuw sorteren van clips en effecten op het storyboard- of tijdlijnaanzicht van het filmvenster worden bereikt.
Motion-JPEG (M-JPEG):	Een Video for Windows-formaat van Microsoft voor de codering van videosequenties. JPEG-compressie wordt gebruikt om elk beeld afzonderlijk te comprimeren.
MPA:	(extensie voor) een MPEG-bestand waarin uitsluitend audiodata zijn opgeslagen. M1V, MPEG, MPG
Mpeg	Motion Picture Expert Group is een systeem van (beeld en geluid) compressie. Mpeg-1 wordt gebruikt voor (o.a.) VideoCD. Mpeg-2 wordt gebruikt voor (o.a.) DVD. MPEG-4 wordt gebruikt voor HDTV. Standaard voor compressie van digitale bewegende beelden. In vergelijking met M-JPEG biedt deze methode een datareductie van tussen de 75 en 80 % zonder dat er sprake is van waarneembaar beeldverlies. Zie JPEG en M-JPEG
MPG:	Zie Mpeg
MPV:	(extensie voor) een MPEG-bestand dat uitsluitend videodata bevat. MPA, MPEG, MPG
Multimedia Card	Dit zijn geheugenkaartjes of sticks waar plaatjes of kleine filmpjes in kunnen worden opgeslagen. Deze cards zitten meestal in video camcorders en digitale foto camera's. De signalen op die cards kunnen 'uitgelezen' worden in een computer en dan bewerkt of uitgeprint. Bekende 'kaarten' zijn: Compact Flash, Smart Media, Memory Stick, Secure Digital.
M1V:	(extensie voor) een MPEG-bestand dat uitsluitend videodata bevat. MPA, MPEG, MPG

ND filter	<u>N</u> eu <u>tr</u> al <u>D</u> ensity (Neutraal Grijs) filters zijn vaak te vinden in camcorders. Dit filter wordt met een knopje ingeschakeld als er te veel licht binnenkomt in de camcorder. De ND-filter (voor natuurlijke dichtheid) reduceert de hoeveelheid licht die in de lens valt, om te voorkomen dat bij fel licht het beeld onscherp wordt. De digitale camcorder constateert automatisch wanneer de ND-filter nodig is en geeft dit aan in de zoeker.
NHK	<u>N</u> ippon <u>H</u> os <u>K</u> yokai is de nationale radio en televisie maatschappij van Japan.
Nicam	<u>N</u> ear <u>I</u> nstantaneous <u>C</u> ompanded Audio Multiplex. Een bepaald type audiofilter die een betere scheiding voor stereogeluid geeft.
NightFraming	NightFraming combineert drie functies (NightShot, Hologram AF en voorflitsen) om in het donker foto's te kunnen nemen. Compositie maken met NightShot: u ziet het onderwerp, zelfs als het aardedonker is, met behulp van de infraroodtechnologie. Scherpstellen met Hologram AF: wanneer u de sluiterknop tot halverwege indrukt, stelt de camera met behulp van Hologram AF scherp op het beeld in het kader. De randen van het onderwerp worden door een laser bepaald, waardoor de camera correct kan scherpstellen op het onderwerp. Opnamen maken met voorflitsen: wanneer de sluiterknop geheel wordt ingedrukt, wordt er voorgeflitst. Vervolgens wordt de belichting bepaald en gaat de hoofdflits af, om zo een perfect belicht en scherp beeld vast te leggen.
NLE	Non Lineair Editing. De manier van videofilm monteren in een computer. Het tussenvoegen van shots is daarbij mogelijk. Net als bij de montage van film. Zie ook Lineair Editing.
Nonlineair monteren	Digitaal monteren heeft als voordeel dat je niet persé bij de eerste overgang van de te monteren video moet beginnen, om zo las voor las naar het eind toe te werken. Dit in tegenstelling tot de klassieke analoge montagevorm die ook lineair monteren wordt genoemd. Het digitale montageproces is non-destructief. Elke handeling is te herstellen. Daardoor kun je op elke gewenst moment in de montage overal veranderingen aanbrengen.
Non-interlaced:	De methode van beeldopbouw: non-interlaced (progressief) betekent de volledige beeldmethode waarbij een beeld compleet, d.w.z. zonder regelsprongen wordt gemaakt. Bij de non-interlaced methode (computermonitor) flikkert een beeld duidelijk minder dan bij een interlaced opgebouwd beeld (televisie).
NTSC	National Television System Committee (Ook wel genoemd: Never The Same Color). Eveneens een tv-norm, die in 1953 door een committee werd vastgelegd op 525 lijnen en 60 halve beelden per seconde. De NTSC-norm wordt in Noord- en Midden-Amerika, Japan en in enkele andere landen gebruikt. PAL, SECAM

Omnidirectional	Rondom gevoeligheid van een microfoon.
Onderbelichting	Op een onderbelichte foto zijn details lastig te zien doordat bij de opname te weinig licht is gebruikt. Onderbelichting is het tegenovergestelde van overbelichting.
Oplossing:	Een digitaal effect, waarbij langzaam van de ene videosequentie naar de andere wordt overgegaan.
Optische zoom	Een digitale camera kan op twee manieren zoomen. De zuiverste methode is de optische zoom, want daarbij maakt de lens een uitsnede van het aangeboden beeld. Bij de digitale zoom wordt een uitsnede gemaakt van het beeld dat de lichtgevoelige chip ziet. Dat geeft een lagere resolutie.
Overbelichting	Een foto is overbelicht wanneer deze te bleek is en te weinig details vertoont. Dit gebeurt als er te veel licht door de lens wordt doorgelaten. Overbelichting kan ook met opzet worden toegepast om een bepaald effect te bereiken.
Overdrachtsnelheid	De meeteenheid voor de snelheid waarmee gegevens tussen het opslagapparaat (zoals CD-ROM of harde schijf) en het afspeelapparaat (zoals monitor of MCI-apparaat) worden uitgewisseld. Afhankelijk van de gebruikte apparatuur bieden sommige transfer rates een betere performance dan andere.
OSD	On Screen Display. Informatie via het televisiescherm.
OTR	One Touch Record. Eén knop voor het starten van een opname met een video- of DVD recorder.
Overgang:	Visuele koppeling tussen op elkaar volgende videoclip, van een gewone "cut" tot een mooi geanimeerd effect. De normale overgangen zoals cuts, fades, vloeiende overgangen, vegen en slides behoren tot de visuele taal van film en video. Hiermee kan een sprong in de tijd worden gemaakt of een ander standpunt worden weergegeven.

PAL	<p><u>Phase Alternation Line</u>. In Duitsland ontwikkelde norm voor kleurentelevisie, die werkt met 625 lijnen en 50 halve beelden per seconde. De belangrijkste tv-standaard in Europa. PAL beelden worden geïnterlinieerd opgebouwd, dat wil zeggen dat elk beeld uit twee verticale halfbeelden (fields) bestaat: om beurten worden de oneven en de even beeldlijnen weergegeven. Dit zorgt voor een schijnbare 50Hz-beeldfrequentie die rustiger is voor het oog. De 100Hz-techniek die in moderne ontvangers wordt toegepast werkt met een buffer waarin het gehele beeld wordt opgeslagen en waarvan de informatie met dubbele snelheid op de beeldbuis wordt weergegeven.</p> <p>Ook wel genoemd: Picture Always Lovely</p>
PAN	Een beweging van rechts naar links of andersom wordt in de videowereld een pan genoemd, van panorama. Een pan laat veel van de omgeving zien, oftewel geeft een panoramisch overzicht. Dat is handig om de kijker te laten zien waar hij is, bijvoorbeeld door een straat van links naar rechts te tonen.
Panbar	Dat is de stang met handgreep aan de statiefkop waarmee je de camera horizontaal en verticaal kunt draaien
Parallax	Een optische zoeker en het objectief zitten op de camera op enige afstand van elkaar. Hierdoor stemmen de beelden die ze vormen niet 100% overeen. Dit verschijnsel heet parallax of beeldverschuiving. Op korte afstand tot het onderwerp kan dit leiden tot verkeerde beelduitsneden, hoe meer je inzoomt hoe sterker de afwijking. Om dit te voorkomen kun je het beste het LCD-scherm gebruiken om de uitsnede te bepalen. Het beeld op het LCD-scherm wordt gevormd door het objectief en hierdoor treedt er geen beeldverschuiving op.
Parallele interface:	Via de parallele interface worden data via een 8-bits datakabel overgedragen. Dat betekent dat 8 $\square$ bit (1 $\square$ byte) tegelijkertijd kunnen worden getransporteerd. Deze manier van overdracht is duidelijk sneller dan via de seriële interface, maar deze manier van overdracht is wel storinggevoelig over grote afstanden. Parallele interfaces worden aangeduid met LPT en een cijfer (b.v. LPT1). Seriële interface
PCM	Puls Code Modulatie is een digitaal signaal voor geluid, dat o.a. gebruikt wordt in DV camcorders.
PIP	Picture In Picture. Beeld in beeld. In sommige TV's is het mogelijk om te kijken naar een kanaal en een tweede kanaal in een apart kader af te spelen. Veel montage software voor PC geeft ook die mogelijkheid.
Pits & Lands	Het patroon van 'putjes' in een CD of DVD.
Pixel	De beeldsensor in een videocamera is opgebouwd uit een groot aantal beeldelementen (pixels) horizontaal en verticaal. Tezamen vormen ze het beeld dat we zien. Hoe meer pixels, hoe gedetailleerder het beeld. Pixels zijn de kleinste elementen, waaruit een beeld op de monitor wordt opgebouwd. Afkorting van picture element (= beeldpunt).
Pixel Plus	Een systeem in Philips breedbeeld-TV's om een scherper beeld te krijgen. Het aantal pixels wordt horizontaal verdubbeld en er zijn 33% meer beeldlijnen zonder de beeldfrequentie (100 Hz) te verlagen. Sony heeft een soortgelijk systeem. (zie DRC-MF)

Primaire kleur De primaire kleuren zijn kleuren welke niet door menging met andere kleuren zijn verkregen.

Progressive Scan Het volledige videobeeld wordt in één keer opgetekend op de band. Normaal wordt van elk videobeeld eerst alle oneven, en daarna alle even lijnen opgetekend. (Canon noemt het 'Kader-' of 'Framefunctie')

Q

QSIF: Afkorting van Quarter Standard Image Format. Een MPEG-1-formaat met een resolutie van 176 x 144 onder PAL en 176 x 120 onder NTSC. MPEG, SIF

RAM	Random Acces Memory. Ram geheugen in de PC of op een DVD-schijf is een soort geheugen met willekeurige toegankelijkheid.
Raster:	Het beeldschermgebied dat door een elektronenstraal in de vorm van horizontale lijnen van linksboven naar rechtsonder wordt afgetast (gezien vanuit de toeschouwer).
RAW	Het Raw-beeldformaat bevat de informatie zoals die door de CCD-sensor wordt vastgelegd, zonder dat die door de camera software verwerkt wordt tot een TIFF- of JPEG-bestand. Het voordeel is dat RAW een zuiver 'digitaal negatief' is, en niet beïnvloed wordt door de verwerkingsalgoritmes in de camera.
Rawling	Engelse benaming voor (beschrijfbaar optische) schijf. Dat kan een CD zijn of een DVD.
Redundantie:	Dit beeldkenmerk wordt gebruikt door compressiealgoritmen. Redundante (overbodige) informatie kan bij de beelddatacompressie worden verwijderd en bij de decompressie zonder weglatingen weer worden gereconstrueerd.
Renderen	Letterlijk: weergeven, vertalen. Bijvoorbeeld: Wanneer de computer een stuk gemonteerde videofilm niet direct kan afspelen, dan moet dat deel eerst uitgerekend (vertaald, gerenderd) worden.
Resolutie	Het aantal pixels (beeldpunten) waarmee het videobeeld is opgebouwd. De resolutie van een DV beeld is 720 (H) x 576 (V) pixels. Strikt genomen gaat het om het aantal beeldpunten per centimeter. Hoe hoger de resolutie hoe beter de beeldkwaliteit van de digitale camera.
RGB	Het RGB-kleursysteem is een kleurcodering , manier om een kleur uit te drukken als een combinatie van de drie primaire kleuren Rood-Groen-Blauw, uitgaande van additieve kleurmenging . De hoeveelheid van elke primaire kleur die benodigd is om de mengkleur te verkrijgen, wordt uitgedrukt in een getal dat kan variëren tussen 0 en 255. Voor HTML-toepassingen (Internet) wordt hiervoor veelal het hexadecimale stelsel gebruikt, waarbij de hoeveelheid van elke primaire kleur kan variëren tussen 00 en FF.
ROM:	Afkorting van Read Only Memory. Geheugenchip die na eenmaal geprogrammeerd te zijn, data behoudt zonder stroomvoorziening.
Ruis	Ruis in beeld ontstaat bij onderbelichting. Het zijn onjuist gekleurde pixels die vooral in donkere delen van het beeld zichtbaar worden.
RLE	Afkorting voor Run Length Encodong. Een techniek die onderdeel is van een groot aantal beeldcompressiemethoden, waaronder JPEG. Op elkaar volgende nulwaarden w niet afzonderlijk maar met een teller opgeslagen, die aangeeft hoe vaak er nulwaarden achter elkaar voorkomen– de lengte van een "run".

Scart bus	Gestandariseerde stekkerbus in televisies, waarmee andere apparaten, zoals een videorecorder, verbonden kunnen worden via een scartkabel.
Schalen	Aanpassen aan de gewenste beeldgrootte.
Scherptediepte	Ook wel dieptescherpte genoemd.
SCSI	Afkorting van Small Computers System Interface. SCSI wordt vanwege de daarmee gepaard gaande hoge gegevenssnelheid bij krachtige pc's als interface voor de harde schijf gebruikt. Er kunnen maximaal acht SCSI-apparaten gelijktijdig op één computer worden aangesloten.
Secam	Séquentiël Couleur à Mémoire (Ook wel genoemd: Suprême Effort Contre l'Américain) is het kleursysteem voor televisie in Frankrijk en Rusland. (zie: NTSC en PAL)
Secure Digital card	Zie Memory Card.
SED scherm	Surface-conduction Electron-emitter Display. Dit is een soort beeldbuis voor TV's, maar dan zo dik als een LCD scherm. Voordeel: geen veegeffecten als bij LCD en een bijzonder helder en contrastrijk beeld.
Sequens	<p>Serie opnames die behoren bij dezelfde scène in een film. In het Nederlands ook wel 'blok' genoemd.</p> <p>Een sequens is een begrip uit de filmwereld en betreft een verzameling van scènes, die weer een hoeveelheid shots groepeert. Shot, scène en sequens zijn te vergelijken met achtereenvolgens een zin, een alinea en een hoofdstuk uit een boek.</p> <p>De sequens is een basiseenheid in de filmconstructie en bestaat uit één of meer scènes die een natuurlijke eenheid vormen of een verhaaleenheid. Een speelfilm met een duur van twee uur, telt gemiddeld 20 sequensen.</p>
Seriële interface	Via de seriële interface worden data via een 1-bits datakabel overgedragen. Daardoor is deze soort overdracht duidelijk langzamer dan via de parallelle interface. Hierbij kunnen namelijk meerdere bits tegelijkertijd worden getransporteerd. Seriële interfaces worden aangeduid met "COMn", waarbij n voor een getal staat (bijvoorbeeld "COM2"). Parallelle interface.
Shot	Eén doorlopend stukje film / video dat ontstaat als één maal de camcorder startknop wordt ingedrukt. In computertermen: 'clip'
Shutterspeed	Zie Sluiterijd
SIF	Standard Image Format. MPEG I-formaat dat de resolutie beschrijft die onder PAL 352 x 288 bedraagt en onder NTSC 352 x 240. MPEG, QSIF
Single track editing	Monteren van video met een computer, waarbij slechts één spoor van de tijdlijn wordt gebruikt voor video (beeld).
Sluiterijd	De tijd die nodig is om één videobeeldje te belichten is standaard 1/50 seconden. Camcorders kunnen meestal ook met snellere sluitertijden werken. Soms wel tot 1/10.000 seconden. Hoe sneller de sluitertijd, hoe meer het diafragma open moet gaan staan.
Smart Media card	Zie Memory Card.
Smear	"Smear" ontstaat bij scherp invallend licht in de cameralens. Op de film zie je dan verticale strepen in beeld.
Springer	Wanneer een filmopname gestopt wordt, en korte tijd later vanaf dezelfde

plaats een nieuwe opname gemaakt wordt, ontstaat een springer. Er is een stukje uit de tijd weg.

Software-CODEC	Compressiemethode voor het maken van gecomprimeerde digitale videosequenties die zonder extra hardware door pc's kunnen worden afgespeeld. De kwaliteit van deze sequenties is sterk afhankelijk van de prestatie van het gehele systeem. Codec, Hardware-CODEC
Steady Shot	Beeldstabilisatie systeem in videocamera's. Het onderdrukt de handbewegingen als er gefilmd wordt. Er bestaat een optisch systeem waarbij beweegbare lensdelen zorgen voor de stabilisatie. En er bestaat een elektronisch systeem waarbij een kleiner deel van de beeldsensor gebruikt wordt voor het beeld en de rest om de beweging 'op te vangen'. Dit geeft een beeld van mindere kwaliteit.
Still-video	Methode voor het maken van stilstaande beelden (resp. "Bevroren beelden") uit videoclips.
Storyboard	Een reeks in de goede volgorde getekende plaatjes van scènes van een nog te maken film. Wordt ook gebruikt in computermontage programma's waarbij alle eerste beelden van de shots achter elkaar gezet kunnen worden.
Streaming video	Een techniek waarbij videofilms via internet bekeken kunnen worden, terwijl de film nog geladen wordt. Je hoeft de film dus niet eerst op de harde schijf te zetten.
Stuurprogramma	Een bestand met informatie voor de besturing van randapparatuur. Het stuurprogramma voor de video-opname bestuurt bijvoorbeeld een video-opnamekaart.
SVCD	Super Video Compact Disc. Een compressie formaat (MPEG-2) voor videofilm op een CD.
S-VHS	Super-VHS is een verbeterde versie van VHS. Bij S-VHS worden zwart/wit beeldsignalen en de kleursignalen door aparte kabels gestuurd. Dat verbetert de beeldkwaliteit. Het S-VHS signaal is gelijk aan het Hi-8 signaal. Zie ook Hosiden.
S-Video	Met S-video (Y/C)-signalen wordt de informatie over helderheid (Luminantie of "Y") en de kleur (Chrominantie of "C") gescheiden via meerdere kabels getransporteerd, waarmee een modulatie en demodulatie van de betreffende video, alsmede een daaruit resulterende slechte beeldkwaliteit kan worden voorkomen.

TBS	Time Base Stabiliser is een stukje elektronica in de camcorder of videorecorder waarmee mechanische schommelingen in de bandsnelheid worden gecompenseerd.
Teaser	Dit is een vooraankondiging voor een nieuwe (speel)film die speciaal gemaakt is. Er bestaan nog geen originele opnames van de aangekondigde film. (zie ook Trailer)
TFT scherm	Thin Film Transistor. Zie: LCD scherm
Thumbnail	Dit zijn de kleine plaatjes van het eerste beeld van een videofilm in bijvoorbeeld montageprogramma's voor video.
TIFF (TIF)	Staat voor Tagged Image File Format, en is een compressietechniek waarbij - in tegenstelling tot jpeg - geen informatie verloren gaat en de beeldkwaliteit dus niet slechter wordt. Het nadeel is dat tiff-bestanden bijna tienmaal groter zijn dan goede jpeg-bestanden.
Tilt	Dit is een verticale camerabeweging. Bijvoorbeeld om een gebouw waar je voor staat op te nemen tilt je de camera, zodat het gebouw er van benden tot boven op staat. Een horizontale camerabeweging heet een Pan (Panorama) en als je niet beweegt heet het een Still.
Tijdcode (timecode)	Elk beeld dat opgetekend wordt op de videoband krijgt een uniek nummer mee. Daarmee kan in montage systemen beeldnauwkeurig worden gemonteerd. De tijdcode identificeert de actuele positie van een beeld binnen een videosequentie in relatie tot het startpunt – doorgaans het begin van een clip, waarbij de tijdcode meestal in de vorm [uren: minuten: seconden: beelden] wordt getoond (voorbeeld: 01:22:13:21). In tegenstelling tot een klassieke bandteller, die naar nul of ieder ander punt van de band kan worden teruggezet, gaat het bij de tijdcode om een elektronisch en permanent signaal dat op de videoband wordt geschreven.
Trailer	Vooraankondiging voor in de bioscoop of op TV van een (meestal) nieuwe film. Een trailer bestaat uit kort gemonteerde stukjes uit de originele film met daarbij een wervende tekst. (zie ook Teaser)
Transition	Letterlijk 'overgang' tussen twee video shots. Bijvoorbeeld een overvloeier (Cross fade)
Twain stuurprogramma	TWAIN definieert een gestandaardiseerde software-interface voor communicatie tussen grafische resp. opnameprogramma's en apparaten die beeldinformatie beschikbaar stellen. Wanneer het Twain stuurprogramma is geïnstalleerd, kunnen via de opnamefunctie van het betreffende programma beelden rechtstreeks vanaf de videobron in het grafische programma worden opgenomen. Het Twain stuurprogramma ondersteunt alleen 32-bits programma's en neemt beelden in 24-bit modus op.

U Er zijn (nog) geen woorden of begrippen met deze letter bekend.

VAIO	<u>V</u> ideo <u>A</u> udio <u>I</u> ntegrated <u>O</u> peration. De desktop en notebook computers van SONY hebben de typenaam, VAIO.
VBR	Variabele Bitrate. Een DVD kan gebrand worden met een constante bitrate (CBR), zoals in DVD branders, of in Variabele Bitrate (VBR) zoals op professioneel gemaakte DVD's vaak gebeurt.
VCD	Video Compact Disc. Een compressie formaat (MPEG-1) voor videofilm op een CD.
VCR	Afkorting voor Videocassette Recorder.
VHS	Afkorting van Video Home System – populaire videostandaard voor videorecorders voor thuisgebruik. Voor de opname en het afspelen wordt gebruik gemaakt van 1/2" magneetband. Het gebruikte composietsignaal brengt informatie over helderheid en kleur samen in één signaal. Het door het merk JVC ontwikkelde consumenten systeem voor videoband in een cassette. De concurrerende systemen, V2000 van Philips en Betamax van Sony waren kwalitatief beter.
Viewfinder	De elektronische zoeker op een camcorder. Bij professionele videocamera's is dat meestal een zwart/wit beeldbuisje van een paar centimeter doorsnede met een lens ervoor.
Video aftastsnelheid	Frequentie waarmee het videosignaal wordt afgetast om de beeldpunten weer terug te krijgen. Een hogere video aftastsnelheid heeft een hogere beeldkwaliteit en een hogere mate aan vervormingsvrijheid tot gevolg.
Video CD	De standaard voor het vastleggen van video op een CD met MPEG-1 compressie.
Video Decoder	Zet digitale informatie om in analoge signalen.
Video Encoder	Zet analoge signalen om in digitale informatie.
VISCA	Protocol dat voor bepaalde apparatuur wordt gebruikt om externe videobronnen van computers te besturen.
Voice-over	Verklarende tekst 'onder' films. De inspreker komt nooit in beeld. De Voice-over kan 'wild' ingesproken worden en later op de goede plaats in de film gezet worden.
VPS - PDC	Video Program System - Program Delivery Control. Een door de televisiezender uitgezonden signaal dat een daarvoor ingestelde videorecorder start en stopt.
VSS	Virtual Surround Sound. Een soort nep-3D bioscoop geluid dat door amateurs gebruikt kan worden, zonder dat het vereiste aantal sporen geluid beschikbaar is.
VST	Virtual Studio Technology is een industriestandaard voor audiofilters. Duurdere montageprogramma's voor de PC bezitten vaak deze standaard.

W

WAV	Een opslagformaat voor audiosignalen
Waar kleurenbeeld	De naam geeft aan dat het om een beeld gaat met voldoende kleurenresolutie om het "levensecht" te laten lijken. In de praktijk verwijst een waar kleurenbeeld naar een 24-bit RGB-kleur. Hierbij zijn ongeveer 16,7 miljoen combinaties van de basiskleuren rood, groen en blauw mogelijk. Bit, HiColor
Witbalans	<p>Een systeem in de camcorder dat er voor zorgt dat wit licht de goede 'kleur' krijgt. Alle andere kleuren worden daardoor natuurgetrouw. Bij duurdere camcorders kan dat ook 'met de hand' worden ingesteld.</p> <p>In een elektronische camera worden de versterkers van de kleurkanalen rood, groen en blauw zodanig aan elkaar aangepast dat de witte beeldgedeelten van een scène zonder kleurnuance worden weergegeven.</p>
Witget	Zie DV-widget.
WMA	Windows Media Audioformaat. Dit is de tegenhanger van Windows voor het MP3 formaat voor audiocompressie.

X

XLR plug	Driepolige plug voor het aansluiten van audiokabels op professionele apparatuur.
----------	--

Y

Y/C signaal	Y-signaal is het luminantie signaal dat in een TV het zwart/wit beeld geeft. Het C-signaal is het chrominantie signaal waarin de kleur is ondergebracht. In een S-VHS en Hi-8 signaal zijn deze twee signalen gescheiden. Zie ook: Composiet signaal
Y/C	Aanduiding van een 2-componentensignaal: Y = Helderheidsinformatie, C = Kleureninformatie.
YUV	Kleurenmodel, waarin Y de helderheidsinformatie en U en V de kleurinformatie leveren.

Zebrapatroon	Een voorziening in digitale camcorders van topklasse. Als de helderheid en de belichting boven een bepaald niveau komen, zijn in de zoeker diagonale strepen te zien (een zebrapatroon). Deze functie is buitengewoon handig bij het instellen van het diafragma, de versterking en de sluitertijd.
Zoom	Het optische systeem in de camcorder waarmee het beeld naar je toe, of van je af bewogen kan worden. Zie ook: Digitale zoom.
Zwarten band	Methode van bandvoorbereiding voor insertmontage, waarbij op de hele videoband zwart wordt opgenomen en waarmee een doorlopend stuurspoor wordt aangelegd. Wanneer het opnameapparaat de tijdcode ondersteunt, wordt tegelijkertijd een doorlopende tijdcode opgenomen (ook wel aangeduid als striping).

Bijlagen

Photoshop Tutorials	www.photoshop-tutorials.nl
Jasmania	www.jasmania.nl